

309463

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28 వ తేది బుధవారము

No. 24

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర ఆది కృత శ్రావణ మాస శుద్ధ చతుర్థి తిథి.

సంచిక ౨౪

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.
వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

వేరుశనగ కాములను పగులగొట్టి లోపలిపప్పును నలగకుండ తీయుటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది. గుంతకల్లు, గుత్తి, కడప, ఆవోనీ, హిందూ పురము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగుంట్ల, కడిగి, కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు ఉపయోగములో నున్నవి. చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చాక. సన్నిత ఫిరలపట్టిక కోరికవారికి పంపబడును.

బైడె అండు సన్స్,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

మాయొక్క-జగమెరిగినమందులు.

మాఎలెక్ట్రైజ్డ్ జిప్సీవర్గినరో.

ఫాస్టేట్టు:—మెదడునకును నరములకును బలము గలిగించు మంచిమందు. ధాతువుష్టినిచ్చి బలపరచును. వెల రు. 2-0-0

వేకింగు పోస్టేజి ప్రశ్నోకము.

మాయొక్క హాయిరుడై.

కొన్ని నిమిషములలో తెల్లని వెంట్రుకలను నల్లని నలుపుగా మార్చి ముసలివానిని యువకునిగా జేయును. మార్కెటులో దొరుక గల వాటిలో ప్రశస్తతమయినది. వెల రు. 1-0-0.

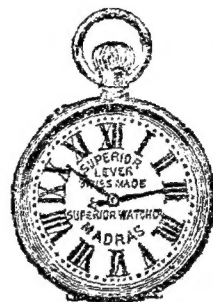
శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

కమిస్సు డ్రగ్గిస్టు & ఆప్టికన్స్.
828 తిరువెట్టిపేటి, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయ్యముమీద మా కంపెనీ పేరు ఎట్టివిసిరానో ముద్రింపబడియుండును. ఇది మాచుటకందమై తలభీగమును, డస్టు, ఖాఫ్ అను గ్లాసు దోమనుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమూత లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతిశించియుండును. సీమనుండి మాకై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దనుజిక్కదు.

ఒరికొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి మి. కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇది కఠినక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాప్రతిముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

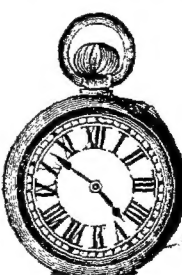
ఇది చరిత్ర రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని చక్కముల చరిత్రయు సులభముగు భాషలో తగిన పటములతో కథలవలెవర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ దునుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలమువాడు: - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

చింతాడిపేట, మదరాసు అని ప్రాయము.

రాక్షసనామ సం॥ బహుమతి.

యిదిగతము నెక్కువకెక్కువ కమ్ముచుండిన పాకెట్ గడియారమును యీసంవత్సర బహుమతికై ఈ మాసంతరములో గొనవారికి 1-12-0లకునిచ్చెదము త్వరపడుడు. వి. పి. ఖమ్మల వేగ.

రాష్ట్రకోస్ లీవరు

జ్యూవెల్స్ గడియారము.

గ్యారంటీ 5 సం॥ లు ఇక్కడ బడును. గొలుసుతో ధర 2-4-0 ఇది మొరటుపని తీపయోగమైనది. రెండు ప్రక్కలను అద్దముగలదు. చక్కముల ప్రతి రంగులకులకు కెంపులు చెక్కియుండును. వేరేల ఈలాటి గడియారము ఇంతతక్కువ ధరకు దొరకదు. దీనికి సమముగునవి ఇంకా కలిగిలేదు.

ఎం. యం స్వామి అండు కంపెనీ,

44 నంబులయ్యవారిపేటి, మదరాసు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిత! సంవత్సరాదినంచిత!

ఆంధ్రప్రతికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినంచిత సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైపుసేవ, ప్రాచీనతీర్థి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహాన్యుడు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొకా నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిగ్గిరిదివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల నైపుబలము, నాకాబలము, విచారణలము వాటిపటములు; 5. దుర్భల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల నైపుముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నాకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱుర్వముగ నుండగలడు. సెప్టెంబర్ 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కిక్కిరేపుచున్న లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

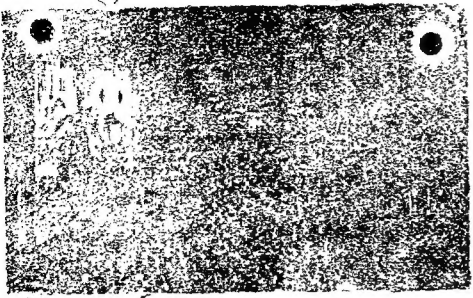
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పుటినుండియును (చందాదారులను కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, తిరువెట్టిపేటి, మద్రాసు.

నోటీసు - లాభము!

బయస్కోపు యంత్రములు:—చూడవలసినదా
ర్థ బయస్కోపు యంత్రములు కాక బయస్కోపు యంత్ర
ములు యంత్రపుణిలుగా, లైటు సామానము మిక్కిలి చివకగా
విక్రయించబడును. ధరలు రు 100లు మొదలు రు 5000 వరకు
యున్నవి. ఈయంత్రములను కలిగియున్నవారు త్వరలో భా
గ్యవంతులు కాగలరు. క్లుప్తగా సంగతులు తెలియగోరువారికి
కాన్సటాబులు సంబంధము.

మినిస్టుఫోటో యంత్రములు:—ఈ రంగు మొ
దలు రు 100 ల వరకు ధరకలిగి యున్నవి. ఏదివయినకన్వ
ములేమందా ఒక్కమినిస్టుఫోటో కార్డుమీదగాని బ్రాచెస్
మీదగాని కోరినవారి ఫోటో తీసివేయవచ్చును. ఒకకోపాన
గేంం ఫోటోలు తీయబడుచున్నవి. వారమునకు రెండు
వందలయినా లాభము పొందవచ్చును. వెలస్వల్పము ఫలమధి
కము. ఇది మన యిందీయన్ క్రొత్తవింత.

కార్టో నేషన్ బయస్కోపు కంపెనీ
విజయనగరం, విశాఖపట్నంజిల్లా.
బ్రాంచి:—ఉర్లాం, గంజాంజిల్లా

అపూర్వ గంధములు.

1, 2 గారడీపుస్తకము. — 1 వ భాగము 10
అణాలు 2 వ భాగము 10 అణాలు పీటిలో గడిత చమత్కా
రములు యక్షిణి కనికట్టు క్లృపిచాచ యంత్రములు మొదలయి
నవి. గలవు పీటిని చమత్కారు అచ్చుతముగా గారడీచేయ
గలరు.

3 మేధావి :—ఈ అణాలు. అచ్చుత మయిన
జ్ఞాపక శక్తికి మృగము లెలుపబడినది. కతాధానము చేయ
గలరు.

4 చతురంగ దర్శనము. — 10 అణాలు. ఆట
విధానము చదురంగపు తమాసాలు. అందయెత్తులగలవు.

5 చిత్ర మంజరి. — 3 అ. 6 దినోధమాల 6. అ 7
వనమానందము 4 అ. 8 అనందము 2 అ. 9 చమత్కార రత్నా
కరము. 2 అ. ఈ అయిదు పుస్తకములలో విచిత్రములయిన
పాద్యులు, విశోదకరమైన పద్యములు చమత్కారములు
గలవు. కడుపుబ్బుకట్టు నవ్వుపుట్టించును. స్త్రీలకు మిక్కిలి
ఆనందాగమము.

బుద్ధిరాజు ఈశ్వర వ్యవంతులు
ఉర్లాం, గంజాంజిల్లా

గ్యాల్వీనో మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు
గలుగు తోటివారు నడుపుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేమి భాగములు యేమేమిట చేయనో అని చెడి
పోయినవారు స్వల్పముగాచేయు 5 నెలలను యామంశముల
నెల్ల ఆభ్యాసప్రవృత్తుగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
కోశకల్ల చేర్చించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
గతర్న మొట్టమొదటిదగ్గరంచి లై సెన్సు ఉత్పించి పంపబడును.
యిందుకు ధీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. వే 1వ
తారీఖున కాను ప్రారంభమగును. ఏప్రిల్ నెల 20 వ తేది
లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు
పంపువారికి మరేము ఒకవోలు నొంకగలను ఈ క్రింద
నుదహరించువారికి ప్రాసికోను.

గ్యాల్వీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

పచ్చకర్మాను	వెల	తుల్యం	1-5	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	"	5-8-0
కన్నుర	"	"	"	8-10-0

అప్పుతొంబడు డిపో 6, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

స్త్రీవాత్య.

చతుర్థ ప్రకరణము

పార్వతమ్మ యవస్థ నానాటికిమిగుల మధురమాయెను.
“రెంటికిర చెడినరేకడి”యై, యామెక్రమముగా విచారపాగె
మున మగ్గుచునుండెను రాఘవయ్యభార్యయగు సుందరమ్మ
కాపురమున కరుదెంచినతోడనే, యాతడు, తనతోడి యల్లు
యింటికి రాకయే కృతహరించుచుండెను. అంతియేకొక,
పూర్వార్థమున, తనయల్లుచేరుమన్న పార్వతమ్మ నాతడు
నిరాకరింప దొడగెను. ఆమెతల్లి యు నేమియు ననలేక పో
యెను. ఎవ్వరేమియని నేమిఫలము? ఆమె తనకూతురుపడు
నగ్గుచు నుండినతోడపోయిన, తప్పిదమేమి? ఆదినాతడుచేయు
మన్నుల కుప్పొంగి యాతడుపంపు బహుమానములచేపరవకురా
లై యాతడుదాసుతయ్యవలెపట్టుకాళపడి, యాతడు తమయందు
యాత్ర భావములచే భద్రకర్మయై, తప్పిదమేమి? నేడు విచా
రించినఫలమేమి? భద్రకర్మకు నిలకడమై నిజముతెలిసెను.
తానేమి కద్యవుటల కృతహరించినవాడో, కృపా భాగ్యనాత
డు తూలనాడెచోచ్చెను. భద్రకర్మ చాపునవజ్జతచేనేమి,
రాఘవులుచాపిన యాదారణచేనేమి, లోటలుమావెడి యస
మానముచేనేమి, యామెయవస్థ మధురమైపోయెను. ఈనా
రేండ్ల ప్రాయముననే యామెకట్టి దుర్బలమగునీతి సంభవించెను.
పరులనెల్ల విడిచించిన నేమిఫలము? తానొకానొక
తుచ్చునిమన్నునలకు లోగి తనభర్తను దూరముచేసికొనెను.
తుదకాతుడుగగూడ దూరమైపోయెను. లోటలకెల్ల వ్రేలు
నకు గుఱియాయెను. అల్పరహసుననే పొడైన నేమి, ఆమె
కామలమనముననే జ్ఞానముదగ్గరించెను. ఇకలోకమున తాను
నిల్విన, జనించిన ఈజ్ఞానసంపదకూడ రాఘవునిబోలిన చోరుల
పాలగునని వెలుడికాబోలు, అర్ధరాత్రున నామె గంగారేచే
కము గావించెను. ఈమె చుట్టూముపునకు భగవంతుడనెడి
వాడే యుండియెడల ముందు రాఘవుని, తర్వాత నామె
జననిని, పిదప నామెభర్తయగు భద్రకర్మను, దండింపకునా!

సుందరమ్మ, యత్రవారిల్లు మెట్టుటాకిగా, తనభర్తయై
లేకమును లక్ష్మ్యముంచక, యనుదినమున దగవులాడుచు, స్వే
చ్ఛావిహీనియై నర్తించుచుండెను. అంతియేకాదు. రాఘవులు
పూర్వమునర్చిన ధర్మయములకూడ నామెవలన ప్రతిఫలము
నాతడు గాంచగల్గును. చిన్ననాటినుండియు, తన యక్కగారి
నడవడి నతిమాత్మబుద్ధితో ననుసరించినసుందరమ్మ ప్రాయ
మధ్యకంతనే దుర్బలత్వం ల పాలై నదనిన నాత్యర్థ
మేమన్నది? తన తల్లియే, యట్టి నీచమగువృత్తి నా
హ్లాదకతో హెచ్చరించుచుండెను. తన యక్కగారావృత్తిని
కుతూహలతో నలర్చుచుండెను. తనభర్తయే యావృత్తిని
ప్రోత్సాహపఱచుచుండెను. ఇంతకన్న గురుత్వము వేరేమైన
నున్నదా? ఇంతకన్న నుదాహరణమేదైన నవసరమా? తాను
చెడుటయటుండ, నీరుర్తాగులు లోకమునంతయు, తమ నిదర్శ
నములచే పాటుచేయుచున్నార! నిలువేర లిట్టివృత్తి నవలం
దించనే యవలంబించక. అవలంబించినను వంశపరంపరగా
నయ్యది నిల్వకుండుటయటుండ, విస్తారము లోకమున కయ్యది
హానికరము కానేరదు. లోకమున ముప్పుదెచ్చెడివార లీధరికు
లలోనున్న దుర్గుణలే! ధనము వెన్నెంటియున్నదని విజ్ఞప్తిగి
త న్ములమున, తామెనర్చెడి మాయల నెల్ల
లోకమున క గ పడకుండ తమధనముచే గప్పు
ప్రయత్నించుచున్న యాదుర్కార్యులే సంఘ
మునకు ముఖ్యక్షేపలు. వీరలవలననే సద్వృత్తు లడుగంటు
చున్నవి వీరల కలననే జేశమునందలి ధనము దుర్బిరి చూగ
మగుచున్నది. వీరల కలననే, జేశ మనారోగ్య కలితమగు
చున్నది. వీరల కలననే లోకమున స్త్రీవాత్యులను సంసార
బంధములు గలుగు చున్నవి. వీరల కలననే పరులు మన
హిండువులను వ్రేల్చి మాపుట కదకు సంభవించు చున్నది.
వీరల కలననే సంఘము నశించుచున్నది. వీల కలననే జేశ
మగుగంటు చున్నది. ఇట్టి తుచ్చులను దూర దూరముగా
ద్రోసి సంఘమును, జేశమును, సద్వృత్తులను పునరుద్ధారణ
జేయుటయే సంస్కృతులకు ప్రథమ విధియై యున్నది. ఈ
వంశము నశింప, హిందూ జనులు నిష్కలంబులై తిరిగి
ప్రవర్తింపెన్నడో, సంసారము పునరుద్ధారణగాంచి యామో
దించు తెన్నుడో కదా!

రాఘవులు తనయందు భార్య నూపించెడి నిర్లక్ష్య
మునకు గిరిసి, యామెకు పలుసారులు తుచ్చప్రసంగము చేయ
సాగెను. వీని కీబుద్ధి పూర్వమే యుండియెడల రెండు
సంసారములు కృపగా నశింపకుండును కదా! 2వ దినమున

మధ్యాహ్నము మాడు గంటలకు భార్య భర్త లిక్వరన
వివాదము చుండిరి. ఇంటి నాసమయమున నెవ్వరును లేరు
రాఘవులు తన భార్య నెంతయో నిరాకరించు చుండెను.
దానికి పుండ్రెండురెట్లామె యాతని జూచుచుండెను.

“ఊరు నందెల్ల చేరుకెక్కిన పార్వతమ్మకు నీవు చెల్లె
లవు కావా? నీ యందంతకన్న మంచి గుణము లెఱుంగునా
అని రాఘవులు తన కోపము నాపుకొనలేక క్రుద్ధ నెట్ల
జేయుచు పల్కెను.

“దానికి నన్నెగతాళి జేయనేల? నూ యక్క చచ్చి
పోవుటకు ముఖ్యకారణముమీరే! మీరేల్లమై, నంతటి దుర్గ
తిడిసికొనినవచ్చితిరి. మీ తప్పు నొప్పుకొనుట మాలో, ఆమెన
నిందించుచుంటిరా? నిజమే! అప్పుడు నమ్మకొని జీవించనే
సినవాని కీనాటికి నిలబడించినంతటి, యుష్మాంగి, మావారలు
నమ్మ నెండ్లిచేయుటయే మాచేతిప్పిదము! అట్లు చేసినందు
లకు నేను ఫలమునుభవించుచున్నాను, అదిగో మాకుక్క-గా!
సంగతి నెత్తెదరేల?” అని మొగ్గుచొని డిప్పించి, కన్నీటితో
యామె పల్కెను.

ఆ మాటలకు రాఘవులు నిలవున నీరై నిల్చి, కోపము
నాపుకొనలేక, సుందరమ్మను బడగొట్టెను. ఆపాయకగము
లగు స్థానములయందు చాడెబ్బలు తగులుటచే నామె తత్క్ష
ణమే మృతినొందెను. పోలీసుధికారులకీనా ర్తతెలిసి, రాఘవుని
దీసికొనిపోయి ఖయిదులోనుంచిరి. తర్వాత వానికి పుండ్రెం
డెండ్లు కఠినపఱకము విధింపబడెను. అక్కటా! మృత్యుమాన
వుడగు రాఘవులు తనదుర్బలత్వంబే రెండు సంసారములను
బాగుచేసి, ఇక్వరస్త్రీలను చంపి, తానుకూడ కారాగృహ
వాసీయై తన ముద్దుమాతురునకు నహింసపడకుండుట యటుండ,
యామె నానుమునుగూడ కల్పము మొంగెను. ప్రథమమున
గవంబుకు సుఖంబుల నాహించించి పునరుద్వేషుడును కృతవా
రింపరాదు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.
నోటీసు.

స్పెషల్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు,
సిటిఫనుల శాఖ—సిటిఫారువలను ఆపుట.

1915 సంవత్సరం 29 ఏప్రియలు, గురువార
ము మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు సాయం
త్రము 4 గంటలవరకు, ఈక్రింద పేర్కొనబడిన
భాగములయందు మంచినీటి పారుదల నాపి వేయ
బడును.

1. తిరువల్లి క్లైజి.
2. రాయచేట
3. నుగంబాకం
4. ఎగ్నూరు
5. కీళ్ పాకం
6. పరశువాకం
7. పెద్దమెట్టు సహా వేవేరి
8. చూర
9. పెరంబూరు (దక్షిణము)
10. జార్జిటర్క
11. రాయపురము (దక్షిణము)
12. చింతాడిచేట
13. మైలాపూరు, తేనాపేట. అడయూరు
సహా మైలాపూరు.

ఆరు గంటల కాలమునకు సరిపోదగి సంత
సిటిని సమకూర్చుకొని నిలువ యుంచుకొనుటకు
ఈభాగము లందలి మహాజనులు హెచ్చరింపబడు
చున్నారు.

ఈపై నిర్ణయింప బడిన కాలములోపలపనులు
పూర్తిచేయుటకు సర్వప్రయత్నములు చేయబడును.
తలంపబడని యిక్కట్లు లేవయిన నొకవేళ సంభ
వించినచో, యంతకన్న నెక్కువ కాలము సయితము
పట్టవచ్చును.

రిపుబ్లికన్స్. } జె.సి. మొహిని. ఐ.సి.ఎస్.
26 ఏప్రిల్ 1915. } ప్రసిడెంటు.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికమున ఏదెట్లు కావలసి యున్నారో కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదీలోపుగా పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంపవేయవలయును. ఇతికాధికపతి.

గ్రంథకర్తలు! మంచితరుణము!!

చవుక ధరలు. చక్కనివి.

ఒక్కసారి మాకు ఖని ఇచ్చిచూడండి. కోరిన ప్రైవుట్ అచ్చువేయించి సాగైన బయిలుపేయించి పంపెదము.

ఈ ఆంధ్రగ్రంథ ప్రకటనాలయము.

తంబుశెట్టి వీధి, చెన్నపట్టణము.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము.

స్వచ్ఛమును. సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, బజారు ధరలకే ప్రసిద్ధి కెక్కిన మా "లక్ష్మీ పట్టణమందలి" "అవుడ్ సిడ్ సోర్సు" వారివద్ద దొరకును. మంచివి త్రనములు దొరకును అన్నిరకముల మొక్కల సప్లయచేయబడును. కేటలాగు ఉచితము. కావలసిన వారు. — SUPERINTENDENT, Oudh Seed Stores, Lucknow.

మదరాసుకార్పొరేషన్ నోటీసు

1914 సంవత్సరం మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ ట్యు ఆక్టు 240 నెత్తున నన్యనరించిన నోటీసు. ఈ నెల 28 తేదీ బుధవారము మొదలు అచ్చట జరుగగల మార్పులు ముగియు పర్యంతము వెళ్ళు కాటన్ రోడ్డునకు బాంబాయి రోడ్డునకు మధ్య నున్న ప్రైవేట్ ప్రాప్టు రోడ్డు భాగమును బండ్లరాక పోకలకు వీలులేకుండ మూయబడును. మక్కుడిపాట్లమెంటు జె.సి. మొల్లో వి.సి. ఎన్. రిప్పన్ బిల్డింగ్సు 27-4-1915. ప్రెసిడెంటు.

కావలెను

నమ్మకమైనట్టియు శ్రాత్తమార్పుతో కూడినట్టియు వ్యాపారమున కొనసాగించుట ప్రధాన ఏదెట్లును, జలా ఏదెట్లును, దీవిజను ఏదెట్లును కావలెను. వారికి నెలకు రూ 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలవెయ్యబడుడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతనర్హతననుకూలమున కలిగినట్లు సర్టిఫికేటులుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారెంటునే ఈదిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

వి.యస్. రంగను, ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ, 31-5. తేజవీధి, తిరువల్లికేజీ, చెన్నపట్టణము.

దేశీయ ప్రారానా సమాజము. — ఈ సమాజము యొక్క మూడవ సాంస్కృతికోత్సవము మొదలై మొదలు ఆరుకొండా పొందియున్నది. జరుగును. ఈ సందర్భమున ప్రార్థనసభలు, దీపారంగసభలు, నిధిసభలు, ప్రసంగములు, స్త్రీలసభలు, బీదల కన్నదానము మొదలగునవి జరుగును. తమిళనాడు ఆస్పత్రిపరిషత్ కార్యక్రమకట్టిపత్రము హిందువులలో నీ సమాజకార్యదర్శి గారగు సి. మనీశ్వరయ్యగారికి వ్రాసి పడయవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లికేజీ అన్నదాన సమాజము. — ఈ సమాజమున కడచిన పక్షములో జూలై 400 గురు బీదల కన్నదానము చేయబడెను.

హోరంస్టన్ సర్కసు. — ఈ సర్కసు కంపెనీవారి ప్రదర్శనము మొన్న సోమవారమునాడు ప్రారంభమయెను. ప్రదర్శన-మధ్యతరంగా నుండి ప్రేక్షకుల నానందాంబుధియందొలలాడజేసెను.

ఆసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు నియామకము. — రావు సాహెబు సి. చంద్రశేఖరయ్యగారు హైకోర్టు ఆఫ్ లెట్ నైడు ఆసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా నేమింపబడిరని వినుచున్నాము.

గంధిగారు. — వీరు నిన్నయువయమున, జి. ఏ. ఎ. జే. గారికోడ మైలాపూరునందలి రామకృష్ణ స్టూడెంట్స్ హోముకును, వెంకటరమణ ఆయుర్వేద కైద్యశాలకును, సంస్కృత కళాశాలకును వెల్లియుండి స్వాగతాది సహస్రలవే సమన్వయపడి యాస్థానముల కార్యక్రమ పద్ధతులకు సంరంబించెడి.

మదరాసు వైద్యసభ. — శ్రీకృష్ణగారి రీసభకు గౌరవనీయులగు సభ్యుల జనరల్ బాసర్యేగారి (ప్రెసిడెంటు గను, లెఫ్టి నెంటు కర్నూల్ మెలెస్వర్, మేజర్ బ్రహ్మసక్, మేజర్ హింగ్ పట్, గా. డాక్టరు నాయర్, మిస్ మాక్స్, నాథ్ డేముహమ్మద్ డి.స్కాట్ సాహెబు, క్యాప్టెన్ లింగు దేల్ గారులు కాక నీలు మొదలగున నేమింపబడిరి.

రంగూన్ స్త్రీ ముఠా. — రంగూన్ కు వెళ్ళుటకై ఒక స్త్రీమఠు రేపునామకాలము 5 గంటలకు విద్యార్థినివదిలి బయలుదేరును. పార్సీలో మొదలుపెట్టెను. తమిళభాషామూ 1-81 వరకును, రిజిస్ట్రేషన్ నువ్వు 5 గంటలవరకును, అకొరి జిప్సమ్ ఉత్తరములు మొదలయినవి 5-80 వరకును జెనరలు పోస్టాఫీసులో పుచ్చుకొనబడును.

పోలీసువాకి బహుమానములు. — తిరునెల్వేలి జిల్లాలో - ఫార్మెట్టుగార్లు నోకరిని చంపిన విషయమున భోగట్టాచేయటలో చాలకాఘనీయముగ పనిచేసినందులకై ఇకాస్పెక్టరు విక్రెడెంట్ గారికి రూ 75 లు, సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు రామచంద్రయ్యగారికి రూ 30 లు. హెడ్ క్వార్టర్స్ లిల్లు అంగునామి, అరుణాచలపిల్ల యనువారులకు చెరి 15 రూపాయలు, హెడ్ క్వార్టర్స్ లిల్లు నూర్ బేగ్ సాహెబు నకును, మరీమగ్గురుకును చెరి 5 రూపాయలు, ఈనంతున బహుమానముల నిచ్చుటకు మదరాసు పోలీసు ఇన్స్ పెక్టరు జెనరలుగారు అనుజ్ఞ నొసగిరి.

సుగుణ విలాససభ. — రేపు మేనెల 2-వ-తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు విక్టోరియా టవున్ హోటల్లో సుగుణవిలాససభవారు మేక్ స్పీయరు వగంతుల్యవమును జరపింతురు. మేక్ స్పీయరు మహాకవిగారు వ్రాసిన శోకరసభరితముగ నాటకములందలి కావ్య న్యాయమునగుటించి ఎన్. పత్యమూర్తిగారు ప్రసంగింతురు. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు అగ్రాసనాధి పత్యమును వహింతురు. 4-వ-పాత్రయను నాటకమునుండి కొన్ని రంగముల ప్రదర్శింపబడును. మొదలగునవివారు, సభయొక్క గౌరవకార్యదర్శి గారికి వ్రాసినయెడల టికెట్లను పొంద గలరు.

విశకొలుపు విందు. — పచ్చయప్పకాలేజి హోమ్స్ లు యిలాకాలో బోధకవృత్తి యందును డి. ఎన్. గంగాధరకాశ్రి గారు పనిచాలించుకొని న్యాయవాదవృత్తి నకు లంబించుటకు వెళ్ళునందర్భమున పురస్కరించుకొని విద్యార్థులు, బోధకులు మున్నగువారు ప్రధానోపాధ్యాయులగు వెంకట నుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద మొన్న సాయంకాలము సభగూడిరి. చేర్మక గారును, కృష్ణమూర్తి అయ్యగారును విద్యావిషయమున కాశ్రిగారి ప్రశ్నలను గురించి యుపన్యసించిరి. తుదకు చేర్మక గారును, కాశ్రి గారును మూలాలంకృతులగు చేయబడి సభ ముగింపునకు లేచెడెను.

గంధి దంపతులు

దేశీయ క్రైస్తవ తానంగిక న్యాయము.

26-6 తేదీ సోమవారమునాడు చెన్నపురి నందు రాయ పేటలో పీటన్స్ రోడ్డునందున్న న్యాయమున కెల్ సి యను మిషనుకు చేరిన రివరెండు, టి. సుబ్రహ్మణ్యముగారును ఆయన భార్యయును గంధిదంపతులకు స్వాగత మొసంగిరి. వెళ్ళుచుండి పాశ్చాత్యక్రైస్తవులును దేశీయక్రైస్తవులును గూడ వచ్చియుండిరి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు గూడ ౪-గి సంగముల క్రితము దక్షిణాఫ్రికాలో నుండి గాన గంధిగారు చేసిన సేవను బాగుగా నెయంగుదురు. కానయచిత్రేతినివారి సభింకించిరి. దేశీయ క్రైస్తవ సంఘమువారి పక్షమున ఎం. డి. దేవదాసుగారును, వి. చక్రవర్తి శ్రేష్ఠిగారును గంధిగారికి స్వాగత మొసంగిరి. గంధిగారు క్రైస్తవులు గావునను భరతిభండవారుల యభివృద్ధిని గురించిన కార్యముల యందును ధర్మకార్యములయందును భారతీయులగునన్ని మతములవారిలో నను అభిప్రాయభేదము లేవియునులేనని వారు నడిచిరి. నేను దక్షిణాఫ్రికాలో నున్న పుడు కాననుజాతుగాయను మరొకందరు పాశ్చాత్య క్రైస్తవ మతబోధకులును దేశీయ క్రైస్తవులందరును గూడ వారు సహాయములుగా నుండిరి గంధిగారు నడిచిరి.

శ్రీయుత గంధిగారికి చెన్నపురిలోని విద్యార్థులు స్వాగత మొసంగుట.

నిన్ను (27-4-1915) క్రైస్తవ యువజనసంఘ సభా మందిరమున సాయంకాలము 5-30 గంటలకు చెన్నపురిలోని విద్యార్థులు శ్రీయుత గంధిగారికి స్వాగత మొసంగిరి. వభాసలి యందలి రెండంతులను సభాసభలో నిండిపోయెను. విద్యార్థులు వెక్కిరించుచు స్వాగతము కొల్పింపియునువచ్చియుండిరి. భారత దేశీయక సంఘములకును మానసియులు వి.యన్. శ్రీనివాసకాశ్రి గారధ్యక్షత వహించిరి.

న్యాయమూర్తి స్పెన్సరుగారును యన్. శ్రీనివాసయ్యగారును రికరెండు బిల్లునును గారును మరొకందరు వెడ్జలును సభకువచ్చిరి. "వందేమాతర" మను భారతీయజాతీయగీతము నార్ధురు వంగదేశీయులు గానము చేయుటతో సభాకార్యములు ప్రారంభింపబడెను.

గంధిదంపతుల మహానీయతయే వారి కి చెప్పవలయున శ్రమను గలిగించుచున్నది. వారిచట నడుగిడినది మొదలు తృటికాలమైన విరామములేకుండనున్నది. దర్శనములు, సంభాషణలు, సన్మానప్రత్యుత్తరములు, ఫలాహారములు, నసంఖ్యాకముగ జరుగుచున్నవి. సాత్వికనిరోధకులగుటవలన గంధి గారింత యలజడి కలుగుచున్నను కారితముతో సహింపగలిగి యున్నారు. కాని ఇతరులకది సాధ్యముకాదు. గంధిగారు ధన్యవమున చేరెక్కిన కొందరికి వైరాగ్య మవలంబింపుడని బోధించుచున్నారు. వాగ్దానము లొసంగినవారి నావాగ్దానములను చెల్లించుటకు సంసిద్ధులై యుందునని హెచ్చరించుచున్నారు. భోగపరామణితై క త్రికట్టియున్నారు. మీ రిపాటి మీ పాత్రములను కట్టగట్టి మీచదువుచాలించి మీమీ స్వగ్రామములకేగి వ్యవసాయ మారంభింపుడని మీ కిప్పుడు బోధింతురనుకొనియెడను. గంధిగారు శుద్ధసత్యమూర్తులు. నేకు కన్నా రీబాయిగంధి గారిచటికి విశ్వేయశాలకుండుట సంకాపకరము. నేనీసందర్భమున నా పత్రికతాళికోమటి పవిత్రనామమును స్మరింపజేయుండజాలను. తనభర్తనునీడవలె నిరంతరము ననుసరించి భర్తృమమి యై సర్వవిషయముల యందును ప్రకరించిన వారిమణియే పవిత్రతాళికోమటియను మహాకవివచించి చేసిన పవిత్రతానిర్వచన మీ మానవతీయణి కనురూపమై వర్తించియున్నది. గంధిగారు దేశసేవచేయుటకు కంకణ మూని యున్నారని అధ్యక్షులకు శ్రీనివాసకాశ్రిగారు నడిచిరి. అనంతరము క్రైస్తవకళాశాలయందు విద్యార్థిగా నున్న ఆర్. చిన్నస్వామి గారు విద్యార్థి విద్యార్థులపక్షమున స్వాగతోపన్యాసము నిటుల చదివెను. పూజనీయులును ప్రేమాస్పరులునగు నో యార్థ్యర్యా! ఆపారసంతోష పారవారమున నో, లాడుచు చెన్నపురి విద్యార్థులమగు మేము విమోసంగుచున్నాము. మేము యువకులమునై నను మీరు దక్షిణాఫ్రికాను మహాత్మరమగు నోమినితో వహించిచేసిన దేశసేవాసంగవృత్తాంతంకించుచుంటిమి. అట్టివారి భారతీయ గౌరవమును మీరు యోధజనోచిత చిత్రించు మహద్వార్త మాపీనుల సదర్శనమొసంగి మమ్ము త్రేజితుల నిరంతరమును కొరుచుంటిమి.

సనాతన ధర్మాభిలాషి.

వ్యవస్థాపకములు

గుంటూరు వార్తలు.

(స్వకీయవిశేషముల వర్ణన)

విద్యార్థుల సభ.

గుంటూరు ఏప్రిల్ 28:—ఈనెల 28-న తేదీన కాలికి...

ఈనెల 28-న తేదీన కాలికి... అంతరంగము అగ్రాసవాధిపతిగారు...

సమావేశమునందలి.

ఈనెల 24-న తేదీన హైదరాబాదులో అరంజు... పాఠశాలలయొక్క...

నర్సాపురం వార్తలు.

(స్వకీయవిశేషముల వర్ణన)

కాలమానశిథి

నర్సాపురం ఏప్రిల్ 25:—మా గ్రామములో ఎందల...

లలో సర్దుబాటు చేయుచున్నారు. 26-న తేదీన...

ప్రాముఖ్యము.

మాతాల్లా కా తహశీల్దారు గారున్న అల్లూరు...

ఈ సమావేశమున 24-4-1915 తేదీన...

ఈ సమావేశమున 24-4-1915 తేదీన... సభ ముగిసెను.

సభలకు ప్రతిభలు

రాజధాని సభలకు, ఆంధ్రమున జనసభలకు, ప్రతిభలు...

నగ్నాపురం తాలూకాలోని సంఘము.

ఈ సంఘముయొక్క కాఖయగు, శ్రీవిద్యాభివర్ధిని...

గోత్రము మెమోరియలు ధండు.

ఈ ధండు స్థాపించిన సంఘమువారు ఈ పురవాసులకు...

వ్యవస్థాపకములు

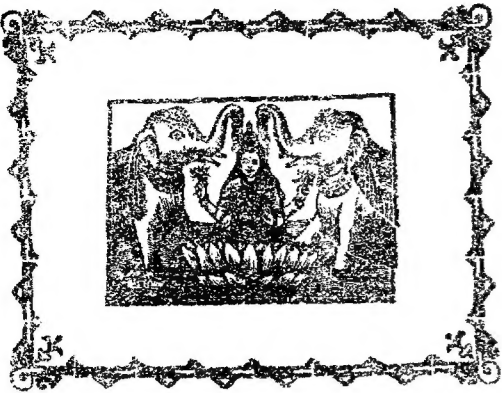
ముదురూరు, వేదపాఠశాల:—ఈ గ్రామమున...

ఒక వింత వార్త:—ఒక రాత్రి ఒక బ్రాహ్మణునితో...

శూద్రులను హాజరుపెట్టెను:—“ఏప్రిల్ నెల 28-న...

శ్రీబసవేశ్వరస్వామి:—శ్రీబసవేశ్వర స్వామికి...

మదరాసు రాజధాని చంపుచున్నారని, నెల్లూరు...

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-తేది
బుధవారము.

మానగరపాలకులు.

నిన్నటిదినము మానగరపాలకులు సమావేశమై కుప్పతోట్లసమస్య నొక్కతీరున తీర్మానించిరి. ఆసమయమున జరిగిన చర్చ నిజముగా మిక్కిలి యాకర్షకము. కడచినపర్యాయము సభ అసంపూర్ణగా నిలిచిపోయినప్పు డీవిషయమును ప్రశంసించుచు నగరపాలకాధ్యక్షుడు హెండవుల యభ్యసములనుగురించి కొంత విపులముగా వాక్రుచ్చెను. అందులో మద్రాసుప్రజ కల్పము నకును మద్దితనమునకును సభ్యసభదినవారనియును వీధులను ముడుగుదొడ్లుగా నుపయోగించుకొను నలవాటు వారికి సహజమైనదనియు మున్నగువిషయముల నాతడు సూచించుచు కొంచెము హాస్యరసముతో నుకవ్యసించెను. అట్టి హాస్యము సభ్యులకు గిట్టలేదనుట నిన్నటి సమావేశములో జరిగిన చర్చకుబట్టి విశదమయ్యెను. ఆరోగ్యశాఖాధికారి, అధ్యక్షుని సహాయార్థము కాబోలును, ఇంటింటికి పెట్టదలచియుండిన తొట్టికొక క్రొత్త సమూహా నేర్పరచి దానియొక్కవలయు నొత్తించి అది యుపచరించువద్దతి వర్ణించుచు సభ్యులకు కరవత్రములను బుచ్చివేట్టెను. ప్రతియింటి ముంగిటను ప్రత్యేకముగానొకగొయ్యితీసిఅందులోనిముడునట్లు తొట్టి నిడుటయు దీనిపైన తలుపులమూత మరతోనైనను మరలేక యెనడు తనంతట తాతెరచుకొనుచు మూసికొనుచు నుండునట్లుగాని ఇంటి వారు తెరచి మూసియుంచు నట్లుగాని ఏర్పరచుటయు ఆతొట్టి క్రిందిభాగము నుండి సారంగమువలె మార్గమొకటి కల్పించి కుప్పవాడు కుప్పను బయటినుండిఇంటివారితోపనిలేకయేతీసికొనిపోవుటకు సమపాయ మేర్పరచుటయు సినూతన నిర్మాణముయొక్క ముఖ్యవివరము. డాక్టరు నాయుడు గారు తా మిట్టి నిర్మాణములను పాశ్చాత్యదేశములలో జూచియుండిరిని చెప్పుచు ప్రోద్బలోపన్యాసము నొనర్చిరి. మన హైందవ భూమిలోని పారిశుధ్యకడతుల చరిత్రను ప్రాస్యముగా ప్రసంగించువారైరి. ఈవిషయమున జనులు పట్టణములందు విశేషముగా గుమిగుడుట పూర్వము తలసింపనండున మనవారు వ్యక్తి వైర్మల్యమునకు ననేకసూత్రములను పన్నినను సంఘమున కంతటికిని ప్రవర్తించు పారిశుధ్య నిర్ణయముల నెనర్పలేదనిరి. అధ్యక్షుడు గొని తెచ్చిన క్రొత్తపద్ధతిలో కుప్పలూపు కూలివా రిప్పుడు కావలసియుండునంతమొది యవసరముండరిని తెలియజేసిరి. ఒకవేళ నాపద్ధతికి వ్యతిరేకముగా సీతీర్మానము అంగీకృతమయిన ననునములులో నిడు నధికారము నధ్యక్షునిదే యనియు కావున నాత డిప్పుడు కుప్పతోట్ల విషయమున చేసిన యుత్తరపు లుపసంహించుకొనవలసిన పనిలేదనియు సూచించిరి. అధ్యక్షు డిరితిని తనపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నుపయోగింతునని డాక్టరు నాయ

రుగారి సలహాపై నగూడ బెదరించినవాడు గాను. ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తాను ఈతీర్మానము ననుసరించి అసంఖ్యాకముగా తొట్లుకొన దలంపలేకనియు ఈతీర్మానమును లక్ష్యపెట్టక పోవుటకు తన యధికారమున నున్నను నట్లు దీనిని తృణీకరింపడనియు మరల కుప్పతోట్లను చేర్చి యొక్క ప్రదేశమున నచ్చటచ్చట నిడి ప్రయత్నించు ననియు నాపద్ధతి విజయము కాకపోవునని సభ్యులేయాగోచింపవలసినవారగుచురనియు నొడిసెను. ఈతీర్మాన చర్చనుధ్యన ఏ. జె. లీచుగారు ప్రాతపద్ధతి క్రొత్త పద్ధతిరెండును ప్రక్కప్రక్కగా నిడి ప్రయోగము చేసి చూపుట కార్యముని యుపక్రమించిరి. క్రొత్త పద్ధతియందు పైనివర్ణించిన క్రొత్తనిర్మాణము లేర్పడినను కొన్ని ఇబ్బందు లున్నవి. ఆరోగ్యశాఖాధికారి కరవత్రమున ఈక్రొత్త నిర్మాణములకును అందుంచబోవు తొట్లకును నింతవ్యయ మగునని చెప్పలేదు. ఆవ్యయ మెవరు భరింపవలసినదియు వాక్రువ్వలేదు. శ్రీ యు త నా గాయణస్వామి శ్రీష్టిగాను నుడివివరించి నింట నాలుగు సంసారములున్న నెవ్వరు జవాబుదారీ కావలెనను ప్రశ్నయు నొక్కొక్కడ పొడపూపవచ్చును. పెట్టుతోట్ల పరిమాణమునిర్ణయించుటయు నెన్ని యోయాకులు పడునిండ్లవిషయమునకవ్వతమము. ఇన్ని లోపములు పైకి కానవచ్చుచున్నవి కాని వీనినిగురించి విమర్శించియుండిన సదుత్తరములు కలిగి ముండునమో. కరవత్రమున సీపద్ధతి నులభమనియు నెక్కువ వ్యయముతో కూడుకొనినదికాదనియు నున్నది. కాని నిన్నటిసంక్షోభమున మననగరపాలకు లీవిషయములలోనికి దిగినవారేకారు. జె. ఏ. లీచుగారి స్వయమును వినినవారైననులేదు. నిజముగా కార్యభారము వహించవలసినవారి యసంతృప్తితో ప్రాతపద్ధతియే పెట్టెముటకన్న సమాధానముగాను సావధానముగాను రెండుపద్ధతుల గుణగుణములు బయల్పడు తెనువరసి మనదీని మిక్కిలి బాగుండియుండును. మొదటనే నిర్మాణముగా ప్రభుత్వ సంగరపాలకాధ్యక్షులు తలపెట్టించినానిక నవీనపద్ధతి ఆంటికి కుదునారుగ త్రొసివేయబడినది. కాని ప్రాతపద్ధతిని విరివిగా నెలకొల్పి తగినన్ని తొట్ల వికాసముండు ప్రయత్నిమును నగరపాలకాధ్యక్షుడు కైకొమ్మన్ను లేదు. వ్యవసాన మెట్లు తేలునో తెలియదు. ఆతని యుపన్యాసపు పోకడను బట్టి రెండుపద్ధతులను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచి చూడగల డని తోచుచున్నది. అట్టి ప్రయత్నమును ఫలము కలదు. ఆకులలో భూంపని జాతులుండు ప్రదేశములలో క్రొత్తపద్ధతి విజయము కావచ్చును. అచ్చటపెట్టి అచ్చట విజయమైనదని యంతటబెట్టి బ్రయత్నించుట పొసగదు. కలవరము మరల కలుగకతప్పదు. కావున సభ్యులు ఆలోచించి అన్ని భాగములలోను రెండు పద్ధతులకు కొంతకాలము పెట్టి ప్రజను తమ నవీనపద్ధతికి మరచి ప్రాతపద్ధతిని నావివేయుట చేయతగిన దని మేము నమ్ముచున్నాము.

సాధించ చూచువా రున్నారు. నేడు వినవచ్చి యుండు బాల్లాబా పోట్టిజేయనివార్త వాకొనుచున్నది. స్త్రీ దనుటకు నాధారము నుండుగులు వాగరకులుగా నుండుటయే యచుసూచనలు గాన వచ్చుచున్నవి. ఈమాత్రముచేత రాజకీయ మని వర్ణించుట యంతసరికాదనియు నిజముగా నాక కారణములును ప్రజలు నిరాయుషులయు యసహాయులుగా నుండుటయు మూల హేతువులనియు వంగ రాష్ట్రములోని హైందవ పత్రికలు మాటిమాటికి నున్నోపించుచున్నవి. రాజకీయ కారణములచేతనే మొదట నిట్టి దోపిషులు హత్యలు బయలుదేరెననుట హైందవభూమి యెరుంగును. ఇప్పటికిని వెట్టిముదిరినయెవ్వరో కొందరుత్తుకులు ఘోర కార్యముల పాలగుచుండినను నుడవచ్చును. వారు బహుస్వల్ప సంఖ్యాకులుగా నుండక తప్పదు. రాష్ట్రమునందలి దుండగము లన్నియు నట్టి వారొనర్చు చున్నారనుట పొసగదని నేరముల యపరిమిత సంఖ్యయే నిర్ధారించుచున్నది. లోగొంధి గారు నిన్నటిదినము వై. ఎమ్. సి. ఏ. విద్యాధుల సన్మాన పత్రికకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు రాజకీయ హత్యలను, దోపిషులను గురించి పల్కినఖండన వాక్యములు సర్వహైందవ ప్రజలగా గ్రహించదగి యున్నవి. అట్టి పనులకు దిగువారు సీచులు, పీరికిపందలు. రాజకీయహత్యపద్ధతి విచారితము. హైందవ భూమిలో వేరు పాడుకొన జాలదు. నిశ్చయముగా నిర్మోగమొటమిగా నిష్కల్మషముగా హక్కుల నడుగుట స్వాతంత్ర్యముల కోరుట న్యాయము. ఈభూమి యొక్క సాత్త్విక నైజమున కిదియే రాజపథము. దీనిని మాత్రమే హైందవ భూమి యంగీకరిం గలదు. కావున ప్రభుత్వ లీవిషయమును గమనించి వంగ రాష్ట్రములోని దోపిషులు యు. రాజకీయములని తలంపక కుప్పలను తీర్చిచుచు సమాధానముతో ప్రజలు కనెప్పుడును, కప్పుడును, సీచులును నను దోపిషిగాండ్రునుండి సంతోషము కొనుట కస్తులగునట్లు నర్చుటకు పరిశ్రమ చేయవలసి నప్పువలసి యున్నది.

నిన్నటి మా నగరపాలక సమావేశమున మానగరపాలక కార్యాలయ సాధనిర్మాణ సమయమున జరిగినకొన్ని లంచగొండితనములు చర్చకు వచ్చెను. వానినిగురించి విచారించి ప్రత్యేకముగా రిపోర్టు చేయుటకు నొకయుపసంఘ మేర్పడి యుండెను. వారు తమరిపోర్టును నిన్నటిదినము నివేదించిరి. ఆరిపోర్టు ప్రకటితమై మాయెదుట లేనందున నందలి విషయములను జర్పింపలేము. కాని నిన్నటి చర్చా ధోరణివలన రిపోర్టు చేయ నేర్పకెన యుపసంఘమువారుకూడ నొకవిధముగా నంతటిని బహిరంగ పరచలేదను సభిప్రాయము కలుగుచున్నది. డాక్టరు నాయుడుగారు కొన్ని సూక్ష్మోక్తములను చెప్పించిరి. నగరపాలక సభ్యులలో నొక్కరగు ఏ. సి. పార్థసారథి నాయకుగా రిగు 200 లు చేరినవని వినినట్లు మారక్యవేల ను న త డు చెప్పెనట! నాయకు గారది యబద్ధమనిరి. ఉ ప స ం ఘ ము వారు వీరిమాటను నమ్మిరి. ఆమాత్రపు సాత్త్వముమీద సాధారణులనే దోషస్థుల నుకొనరాదే మున్నెసివల్ కమిషనరులను దోషస్థులని నిర్ణయింపవచ్చునా యని డాక్టరు నాయుడుగారు ప్రశ్నించిరి. హెడ్డు గుమాస్తా సుబహ్మణ్యయ్యరనునతడు పని చాలించుకొనుచున్నందున నుపసంఘమువారు రాతనివిషయము వివరింపలేదట. సి. పి. రామస్వామయ్య గారు అతడు దోషియని స్థాపించుటకు సాత్త్వము

బరోపా మహాసంగ్రహము

ఇంగ్లండు

ఇప్రెసు యుద్ధము

క్రొత్త సేన

లండన్ ఏప్రిల్ 27:—ఇప్రెసు యుద్ధ జరిగిన యుద్ధ వార్తలు వినిన తరువాత లండనులో చాలమంది క్రొత్తగా సేనలో చేరుచున్నారు. ముఖ్యముగ సెంట్రలు డిపోలో చాలమంది చేరిరి. చాలమంది సదాశివసేనలోను, ఫీరంగి సేనలోను చేరుచున్నారు.

ప్రతియొక్కవారిని నిషేధము

లండన్ ఏప్రిల్ 27:—ఇండనుగి కెట్టు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది:—ప్రాన్సు, రష్యా వ్యయము, పోర్చుగలు దేశములకు తప్ప ప్రతియొక్కవారిని నిషేధించబడినది.

ఫ్లియూమాన్లు సర్ బాను ఫ్రెంచిగారి జాబు.

లండన్ ఏప్రిల్ 27:—ఫ్లియూమాన్ జాబు ప్రకటించి గారిట్లు తమరిందాక్షాత్రము తెలియజేయుచున్నారు:—ఇప్రెసుకు ఈశాన్యభాగమునన్న జర్మను తెలియించి వచ్చుచున్న వేలకకు సెట్టిజేయుచున్నది. మధ్యాహ్నము మనవైకిలకు శత్రువులను త్రొక్కివదిలముందుకు పోవుటకారణించిరి. నెయిటు: జూలియన్ దగ్గరను, దీనికి పద్మకుటును మనవైకిలకు ముందుకు పోయిరి. మనయెడమవయపుట పరామర్శకులను మనకుతోడ్పడిరి. ఉత్తరభాగమునకు మరొకతరూరమునందున్న హెల్మగ్డు తిరిగిపట్టుకొనబడినది. యుద్ధములో మన ఫీరంగులు బాగుగా పనిచేసినవి. దీనివలన శత్రువులకు విపరీతమగు నష్టము కలిగినది. తక్కిన సేనాముఖమునందు విశేషములులేవు.

కార్టర్ జంక్షనును మన వైమానికులు ధ్వంసముచేయుటయేగాక టోబీడింగు రౌట్ల, ఇంటెలుజ్టెన్సు, సేడెను లాంగ్మాన్సు, తీల్లు, రూలరు పట్టణములకునూ జంక్షనుల మీదను, ప్రేషనుల మీదను నిన్న బాంబులను వేసిరి.

ఇప్రెస్ యుద్ధము.

సర్ బాన్ ఫ్రెంచిగారిట్లు వ్యాసించుచున్నారు:—ఇప్రెసు కీశాన్యమున కతితముద్దముజరుగుచున్నది. తక్కిన స్థలములలో మార్పులేదు. మార్పుకొండక స్థితిగతులనుగలవలెంచి

న్నదనిరి ఇట్టి మూడరము డిపార్టుమెంటు వదలి పోయిన మేహాసికు చూపలేదనియు జనరల్ శాఖలోని విమర్శావిమయములకు నుపసంఘము వారు దిగనేలేదనియు నాయరుగారు చెప్పి విచారణ యంతన్యాయముకాదని నుడివిరి. తమకధికారముండినచో నుపసంఘమువారిని మరల విషయ నిర్ణయ మొనర్చుడ: పంపియుందురట! ప్రభుత్వము వాదనను సీరిపోర్టునంతయు నట్లులే యంగీకరింపక చక్కగా విమర్శింతురు గాక యని కోరిరి. ఈచర్చ యంతయు మానగర పాలకులకు లక్షాకరముగాదా!

సంపాదకీయ పకటనము.

క్రీస్తుద్రాక్షసనామస: వత్సరాదిసంచిక కొంత కయి దిగదిన మనకయ్యుత్తరములు మాకార్యస్థానము నలంకరించుచున్నవి.

ఇట్లు మమ్ము ప్రోత్సాహపరచుచున్న ఆంధ్రలోకిమునకు సేమంతయు నిత్యము. బరోపా మహాసంగ్రహము కారణముగా కాగితములు దుర్లభములగుటచేసి సంచికానుద్రణ మింతవరకు ఆలస్యమయినది ఇంక నవతికాలమున ప్రచురింపబడును. పతనోత్సకతుడేసి గ్రాహకులు సంచికల కయి తరుచు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టివికి సకాలములో నందజేయజాలంకలకు విక్రలి చింతించుచున్నాము. సాధ్యమయినంత శీఘ్రములో సంచిక నందజేయగలమని విన్నవించుచున్నాము.

సంపాదకుడు.

మనము ఎడమచొక్కనున్న వైశ్యము ఫ్రెంచివారు మనకును సారదోలబడుటవలన వారిలోనుముగా నుండుటకయి ఉత్తర దిక్కునకుదిరిగి పడనుట నెయింటుజూలియన్ కరమనువ్యాసంప వలసినద్యుతి. ఈమార్పు మనసంప్రదలను కొంతవరకు బలపానకలచెను. కనేడియనులు ఆహ్వాతసాహస పరాక్రమములతో మితిమీరినశత్రుసేనలతోగోరినను నెయింటుజూలియను శత్రువులకయెను. మనసయ్యవృథాదాగ్రామమునకు దక్షిణమునందున్నది. ఇప్రెసుకుతూర్పుభాగమున నున్నమనసేక మాత్రుగా ఒకఆటకొనిని మూలనుండితొకబడెను. శత్రువుల బలవత్తరమయిన విజృంభణమును మనవైశ్యము ధ్వంసముతోకామకొనుటయేగాక వారినిగొప్పలినాహాసముతో ఛేదించి పోయెను.

ఆకస్మికముగా నిట్లు మనము ముట్టడింపబడుటచే మనవైకిలు ఆహ్వాతమయిన పరాక్రమమును జూపగలిగిరి. సేనానాయకులు తమ కాళలమును, ఉపపత్తినివెలదించిరి. ఇప్రెసుగుట్టుకు తూర్పుభాగమున జర్మకులు నిట్టడించు ముట్టడించిరి. శత్రువులు విమనాయువులను కదలినను వారి విజృంభణ మామడినది. జర్మకు సేనానాయకులు, వైకిలు మనవలన ఖయిలించిగా పట్టుకొనబడినారు గదలిన నూతుకలముల పోరాటములో శత్రువులకు మనము జాలనష్టమును గలగజేసితిమి. మన వైకిలును కలిగినగానేయున్నది. మనవి నాలుగుఫీరంగులను జర్మకులు పట్టుకొనిరిగి పంపబడిన తంత్రివాద్యలో నిజమేమియు లేదు. మధ్యాహ్నమునమున కోర్ట్రాయప్రేషనుమీద మన వైమానికుల దొంగడు బాంబులనువేసెను. రయిలుజంక్షను ధ్వంసము చేయబడినది. వైమానికునికి గాయములు తగిలినను వాడు సురక్షితముగా విమానముతో మఘూలలోనికి వచ్చెను.

ప్రాన్సు

ప్రార్థన ప్రకటన.

లండన్ ఏప్రిల్ 27:—విన్న సాయంకాలము ప్రకటించినది:—ఇప్రెసుకు ఉత్తరమున మనసేక ముందుకుపోయినది. మన ఎడమవైపుననున్న శత్రుసేనకు చాలావ్యయముకలిగించి వెనుకకు కొట్టివేసితిమి. జర్మనీవారు తిరిగి విమపురగాను ఉపయోగించినారు. కాని దానివలన బాధకలుగజండ మన వారు తగినయేర్పాట్లు చేసికొన్నాము. జర్మనీవారు చేల్విన ముందుగవలన యేర్పడిన ఒకసారంగమును పట్టుకొనుటకు ఛాలెన్జుకు ఉత్తరముననున్న శేవర్థ పదాతిసేనలకు యుద్ధము జరిగినది. ఈయుద్ధమునందు మనసేక జర్మకులు ఆసారంగము నుండి పారవోలిరి. దొంగయ్యులు జర్మకులు మనసేకపడిన మనవైశ్యస్థానమును నిలుపుకొనిరి.

మ్యూజుడియెత్తుప్రదేశములలోను, లాఇపార్జెనువద్దను నెంటురెమివద్దను జర్మనీవారు మనసేకవైపడి తీవ్రముగపోరి. ఈ మాడు ప్రదేశములలోను మనసేక వారిని ఓడించినది. లాఇపార్జెను అంతా మనస్ఫూర్ణముగా నున్నది. లాఇపార్జెను యెత్తుప్రదేశములు జర్మకు కళములతో నిండియున్నది.

స్టాండర్డులో గొప్పయుద్ధము.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 27:—పయినీరు పత్రిక లండను విలేజుర పంపినవార్తలు:—ఇప్రెసు స్టాండర్డులో జరుగుచున్న గొప్పయుద్ధమును చేయకలెనని జర్మనీవారు చాలకాలము నుండి ప్రయత్నములుచేయుచున్నారు. బ్రిటీషువారు 60 నంబరు కొండకు పట్టుకొనుటచో జర్మనీవారుమత్తులయ్యయుద్ధంప మ్రోవె. ఈకొండకు తిగిపట్టుచుంటేనేగాని ఇప్రెసుకు దక్షిణముగా నున్న బ్రిటీషుసేనవైపుకుటవ వివతన. ఆది ఉత్తర ప్రాంతములోని వైశ్యునిలేఖ తెలిపినాడు.

గివెర్నీవద్ద జర్మకుసేనలు గుంపులు గుంపులుగ బ్రిటీషు సేనవైపుకుపోయిరి. తమకన్న హెచ్చుగానున్న జర్మకుసేనతో యోధించి బ్రిటీషుసేన వైశ్యముగ పోయెను. అని ఉత్తరప్రాంతములోనున్న మ్యాన్సింజుపోటు విలేజుర తెలిపినాడు.

ఇప్రెసు ఉత్తరమున యుద్ధము.

లాహోరు ఏప్రిల్ 27:—23 వ తారీఖున సి అండు యంగజేట్ పత్రిక లండనువిలేజుర పంపిన వార్తలు:—ఇప్రెసు ఉత్తరమున జర్మకులు మనసేకపై పడుచున్నారు. దీనిని బట్టి జర్మకుసేక ఇప్రెసుకు ఉత్తరముగా పడిపోవునని చెప్ప

టనుమీరులేదు. అది వైశ్యుపత్రికయొక్క మిలిటరీ విలేజుర తెలిపినాడు.

సెంట్రల్ మ్యూను ఏజన్సీ వ్యూహము విలేజుర ఈక్రింద విషయములను తెలుపు చున్నాడు:—జర్మకు సేనలు ఇప్రెసుకు ఉత్తరమున ఉన్న మిట్టమీదలి నేలపై పడుటకు కారణమేమో వూర్తిగా తెలియలేదు. ప్రైవేచి యుద్ధపరిణామల చెప్పుచున్నారు. జర్మనీవారికి నిలవనేలేదని కొందరు చెప్పినారు. కాని యిప్పుటివరకు తెలిసేక విషయములనుబట్టి చూడగా ఏదో ఆలోచనతో జర్మకులు చాలాలవ సేనను యుద్ధము చేయుచున్న వైకిపంతులవెనుక నుంచినట్లు తోచుచున్నది.

ఇప్రెసు యుద్ధము.

కెనడా సేనల పరాక్రమము.

లండన్ ఏప్రిల్ 28:—ఫ్రెంచి సేనలు కొంచెము వెనుకకు పోవుచుండగా కెనడా సేనలు ఇప్రెసు ఉత్తరభాగమునకు పంపిరి. కెనడా వారికి తినుటకు ఆన్నము, త్రాగుటకు నీరు లేదు. గిండల్లన్నీ తడిసి యుండెను. ఒక్కొక్క వైకినికదగ్గ 400 తుపాకీతోటాలు ఉండెను. పగలంతా కెనడా సేన ఊరటండెను. రాత్రి రెండవూములైనతరువాత కెనడా సేనలను వరుసగా నిలవజెట్టి 500 గజముల దూరములోనున్న శత్రుసేనపై పడమని ఉత్తరవునిచ్చి. నుమారు 2500 మంది కెనడావైకిలు 7000 మంది జర్మకువైకిలును, వెద్దవెద్దఫీరంగులు ఉన్న ఆడవిలో ప్రవేశించి జర్మకులపై పడిరి. ఆడవి బయటనున్న కండకముమీద అగ్నివర్షమును కురిపించి తరువాత ఆడవిలో జొరబడిరి. కెనడావారి చుట్టు జర్మకుసేనలుండెను. కెనడావారు ఎటుపోవుటకు నీలులేక ఆక్రడనే కండకములను త్రవ్వకొని మరునాడు అనగా గురువారము, శుక్రవారము, ఆక్రడనేఉండిరి. జర్మనీవారు అగ్నివర్షమును విరామములేకుండ కురిపించుచుండిరి. విషము కెనడావారు వైశ్యమునుకహించి జర్మకులను సన్నీలతో ఘోరముగపొడిచినారు లాగికొనిన మూడు ఫ్రెంచి వారిట్టరు ఫీరంగులను తిరిగి లాగి కొని వానిని నాశనము చేసిరి. తరువాత తాము పోగొట్టుకొనిన 4 ఫీరంగులను లాగి కొనిరి. యుద్ధముజరుగుచుండగా ఒకజర్మకు ఆఫీసరు తుపాకీతో కాల్పుకొని చనిపోయెను ఈయుద్ధములో యెంతమందిజర్మకులు చనిపోయినారో చెప్పనలవికాదు. కాని జర్మనీవారు తెల్లవాగు నీరములతోదెబ్బలు తిన్న వైకిలకొరకు చనిపోయి నైకిలల లోతువెతలనుండిరి.

దెబ్బలుతిన్న కెనడావైకిలుడు

దెబ్బలుతిన్న కెనడావైకిలుడుకు ఈక్రిందివిషయములను చెప్పుచున్నాడు:—ప్రైవేటు రక్షకసేన మాముందు ఉండెను. వారుబ్రిటి కాలిత పోపోయిరి. జర్మనీవారు దెబ్బలుతిన్నవారికి సాహాయ్యము చేయక రెడ్డిక్రాసు సంఘము మారిడేరాలపై తక్షణము ఫీరంగులను కాల్పిరి. మాకు 48 గంటలకుండితిండిలేదు. మూలోకొందరికి 72 గంటలకుండితిండిలేదు. ఇట్టిసీతిలో మాసాహాయ్యమునకు క్రొత్తసేనవచ్చినది. ఈటెలతోపోగాడు హిందూదేశపుసేన, ఫ్రెంచిసేన, వెద్దవెద్ద బ్రిటీషుసేనలు మామని ప్రాంతి నిమృటపరచిచ్చి. వారినిచూచివచ్చుచు చాల ఆకండుకుతిగిగి. వారువచ్చి మేము గుఱాచించినా సేలను ఆక్రమించుకొనిరి. ఈయుద్ధమునందు మాసేనలోని చాలమంది ఆఫీసర్లు, చాలమంది వైకిలులు నష్టమైరి.

విమపురగా

జర్మనీవారు ప్రయోగించిన విమపురగా ఫ్రెంచివారి కక్షమునుపోయెను టర్క్ల వైకిలను తరిమి వేసిరి. రెండు కెనడా పటాలము నాయకులు యచ్చిన ఉత్తరవులను సుగా ప్రాంతలేక జర్మకుల మీదపడిరి. జర్మకులు అగ్నివర్షమును కురిపించుచుండిరి. విషము కెనడా పటాలము వెనుకకు తిరిగిచూడక జర్మకు కండకముల మీదికే దెబ్బజర్మకులను స్వల్పలతో సాడుచుచు అందరు చనిపోయిరి.

కెనడా మరణకువు.

కెనడామరణకువు యుద్ధములోమాసిన వైశ్యసాహములకు కెనడావైకిలందరు మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఈమరణకువు పరాక్రమముతో తమకన్న రెండింతలు భారీముషియగు ఒక జర్మకువైకిలును పట్టుకొనినవచ్చిచాడు.

కెనడావారి సంతోషము.

తమకు విజయము కలిగినందుకు కెనడావారు సంతోషించుచున్నారు. తమవైశ్య సాహసములను చూపుటకు అనకాళము చిక్కినందుకు కెనడావైకిలు ఆంందించుచున్నారు.

కానాలు పభువుగారు మెచ్చుకొనుట.

వైకిముంత్రికి ఉత్తరమువ్రాయుచు, బ్రిటీషుసేనను, తమకుగూడకే తిగిసంపాదించిన కెనడాసేనలనుమాచి సేను చాలసంతోషించినారు. జర్మనీవారికితెనుగు, అన్యాయగు పద్ధతులనుండి సామ్రాజ్యస్వాతంత్ర్యమును హక్కులను గడించుటచేయుచున్న యామాహాయ్యధ్వనుందు కెనడావారు తమధర్మమును ఘనముగానెరవేర్చిరి.

బెలియము

బెలియము ప్రకటన.

లండన్ ఏప్రిల్ 22:— 22-వ తారీఖున ప్రకటించినది:— నిర్మాణ దిక్కుమారుడు దక్షిణమున జర్మనులు మూడువారు మన సేన వైపునకు మూడువారు మన సేనవారిలో పోరినది. జర్మనులు తిరిగి వివపులగును. ఉపయోగించిరి. జర్మనులకు చాలకష్టము కలిగినది. ఈరోజు జర్మనీవారి ఫిరంగులు చురుకుగా పనిచేసినవి. మన ఫిరంగులు జర్మనీవారికి జవాబుచెప్పినవి. ఫ్రెంచివారికి సాహాయ్యము చేసినవి. ఫ్రెంచివారు స్విట్జర్ సాయంకాలము లో జర్మనుల తిరిగి పట్టుకొనిరి.

రష్యా

రష్యా ప్రకటన

లండన్ ఏప్రిల్ 27:— గల్లస్ మద్రాసులోనున్న మన యుద్ధనావలు శాన్ ఫ్రాన్స్ వద్దనున్న టర్కీవారి కొటలమీదను, వారి ఫిరంగులమీదను, ఫిరంగిగుండ్లను కాల్చిపె. కొటలలో పెద్దమంటలు అగపడినవి. శాన్ ఫ్రాన్స్ జలసంధిలోనున్న టర్కీ యుద్ధనావలమీదకూడ మన యుద్ధనావలు ఫిరంగులను కాల్చిపె. టర్కీ యుద్ధనావలు పెనుకట్ల కల్లిపోయినవి, "టార్గెట్" అను టర్కీ యుద్ధనావ తిరిగి మన నావలపై ఫిరంగులను కాల్చినది కాని ఏమియు చేయు కలుగలేదు. టర్కీవారి టార్గెట్ బోటు మన యుద్ధనావలమీదికి వచ్చినది. మన యుద్ధనావలు వానిని వెనుకకు తరిమినవి. మన విమానములు యుద్ధనావలపైను కనిపెట్టుచుండెను. మన యుద్ధనావలు వద్దలను ఫిరంగిగుండ్లు గురిగా కత్తునావలకు తగిలినవట. కత్తువులు మన విమానములను పడగొట్టలేనని ఫిరంగులు కాల్చిరి. కాని, లాభములేకపోయినది.

లండన్ ఏప్రిల్ 27:— గుల్ఫాండు తీరమందలి బాలాన్ డెన్ వద్దనున్న రెండు గ్రామములమీద కత్తువుల క్రూరు ఫిరంగులను కాల్చిపెట్టు తెలిసినది. ఒక జెప్సిన్ టైలాప్లక్ మీద బాంబులు పేసినవట. వస్తుమీద కలుగలేదు.

అదివారమునాడు కార్పాతియా కొండలలోని పోలెన్ శిఖరములను పట్టుకొననలెనని జర్మనులు ప్రయత్నించిరి. మన సేన వారిని పెనుకట్ల కొట్టినది.

స్విట్జర్ లైపున అదివారమునాడు ఘోరయుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఇంకా జరుగుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా, రష్యాలయుద్ధము.

లాహోరు ఏప్రిల్ 27:— సీ ఆంధ్ర యం. గజెట్ లండన్ విలేజు 26 వ తారీఖున పంపినవార్త:— రష్యాలవారు క్రాకో కొటలను ముట్టడించుచున్నది. ఆస్ట్రీయావారు తగిన ఏర్పాట్లను చేయుచున్నారు. 15, 20 కేల జనసంఖ్యను క్రాకో నుండి, వైలి జ్కాలోలోని జనలందరినీ తెళ్లగొట్టుటకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. ఈ పట్టణములనుండి పంపిణీయ జనము వరు వెంటనే వసతులను ఏర్పరచవలసినదని ఆస్ట్రీయాను మిలిటరీ అధికారులు చేయుచున్నది. అని టైముస్ పత్రికకు నమృక మైనట్లనుండి తెలిసినది.

జర్మనీ

జర్మనీవారి ప్రయత్నములు

లండన్ ఏప్రిల్ 22:— హాలండు నుండి వచ్చిన జాబులను: ఈక్రిందివిషయములు తెలియుచున్నవి:— ఇప్పే నుకు ఆగ్నేయదిక్కున ఉన్న జర్మనీవారి పెద్దసేన బ్రిటిషు సేనపై విరాగుములేకుండ పరుచున్నారు. ఎడమవైపు బ్రిటిషు సేనలను బ్రిటిషు సేన ఇరెనును పట్టుకొననలెనని జర్మనీవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. నాలుగుకోజుల నుండి యుద్ధము రాత్రి 10 గంటల వరకు విరాగుము లేకుండ జరుగుచున్నది. అదివారమునాటిరాత్రి జేబూగిగు, పెన్సు మెండులనుద్ధనున్న తీరముపై ఫిరంగులు కాల్చిరి. రాత్రి 10 గంటలు మొదలు కొని ఉదయము 7 గంటలవరకు ఒక ఫిరంగులు కాల్చుట.

జర్మనీవారు వివపులగును ఏమోదరుగ ఉపయోగించుచున్నారో ఎవరికిని తెలియదు. ఒకరు ఒకమోదరుగ ఇంకొకరు ఇంకొకమోదరుగ చెప్పుచున్నారు. నీటిలో మునుగునాని గుట్టులను పోలియుండు యంత్రము ఒకటికలదు. దానిక చాలసాదుల గొట్టములు కలవు. ఆ గొట్టములంద వివపులగును ఫ్రెంచికందకములమీదకు పంపుచున్నారని ఒకరు. అట్లుకాదు. ఒకవిధమున ద్రావకమును నేలపై పోయుదురు; అప్పుడు ఒకవిధమున వివపులగు బయలుదేరునని మరియొకరు చెప్పుచున్నారు. అది ఇది కాదు. జర్మనీవారు ఒక

విధమున ద్రావకముతో నింపిన బాంబులను వేయుచున్నారు. ఆ బాంబులు వేలి మంటలు పొగలు బయలుదేరును. ఆ పొగను పిల్చినవారు సాగ్రకమునపి పడిపోరు. కండ్లు కనబడకుండ పడిపోరు. అని యింకొకరు చెప్పుచున్నారు.

అమెరికా

"కౌనుప్రిన్సు విలియమ్"

వాషింగ్టన్ ఏప్రిల్ 27:— అమెరికాలో కూడు కొనియున్న "కౌనుప్రిన్సు విలియమ్" అను జర్మను వర్తక నావను అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందలి న్యూపోర్టు న్యూసు అను రేవులో బంధించుదు.

ఇటలీ

ఇటలీ, యుద్ధము

లండన్ ఏప్రిల్ 26:— ఘోరమెంటి తిరిగి తెలిసేలోగా ఇటలీవైత్రులందలి వారిపక్షమున యుద్ధములో దిగునది నావ నమృకముగలదు, అని కర్నల్ గారిబాల్డిగారు ఒకపత్రికా కవితనిధికి చెప్పెను.

టర్కీ

డా రెనల్సు టుట్టి.

తిరిగి ప్రారంభించుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 26:— నిర్మితుండి యుద్ధనావలు, సేనలు తిరిగి డార్డెనెల్సు టుట్టి ప్రారంభించినవారు వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలిపిరి:— యుద్ధనావలమీది మన సేనలు మార్కోవ్ దయముగకుమండ గల్లి పోల్ వద్ద దిగి సారంభించినవి. టర్కీవారు గల్లి పోల్ లో నిగ్దమచేసికొనిన కందకములనుండి మన సేనను దిగకుండచేయులెనని ఆ కేకవిధములపోరాడిరి. కాని యుద్ధనావలు ఫిరంగులు కాల్చినందున వారెమయు చేయలేక పోయిరి. మన సేనలన్నీ దిగిపె. చీకటిపడులోగా మన సేనలన్నీ గల్లి పోల్ తీరమున స్థిరపడినవి. మన సేన ముందుకు వెళ్లినది.

టర్కీవారి విమానములు

స్టాంబుల్ ఏప్రిల్ 27:— బ్రిటిషు వెంబియన్ యుద్ధనావలనుండి కాల్చిన ఫిరంగి వెబ్బుల తీరిన రెండు టర్కీ విమానములు ఆసియా మైసరలోని టెనేసు మీద దిగినవి. కొన్ని వెంబియన్ నులు మొయిదానులో, మందుగిద్దంగిపై బాంబులు పేసినవి.

కెనడా

కెనడా సేనల పర్యాయము

రాజుగారిసంతోషము

లండన్ ఏప్రిల్ 26:— కెనడా సేనల పర్యాయములకు చాలసంతోషించియున్న రాజుగారు కెనడాగవ్వరు కెనరలగు కానాటు ప్రభువునకు తెలుపు, తన సేనలను చూచుకొని కెనడా మురియవచ్చునని వ్రాసిరి.

దక్షిణాంధ్రాసానము

యుద్ధనిధికి సాహాయ్యము.

కూనూరు ఏప్రిల్ 27:— కూనూరు కల్లులో మే 2-వ తేదీని ఒక ప్రదర్శనము జరుపబడును. దీనిని వెంటలందు దొర సాని ప్రారంభించి దీనివలన భావ్యసామ్యము యుద్ధనిధికి నిచ్చెదరు. ఇంతేగాక 10-వ తేదీని, యుద్ధనిధి స్త్రీల కమిటీ వారు ఈయుద్ధముతోనే గొప్పసంగీతసభను జరుపుదురు.

బొంబాయి

బొంబాయి వార్తలు

బొంబాయి ఏప్రిల్ 27:— బొంబాయిలో శ్రేణి విశేష ముగనున్నది. బొంబాయి నగరవాసు లిదివరకే కొందరు మహా బలేశ్వరము మున్నగు ప్రదేశములకు పుణ్యయాత్రచేసిరి. కొద్ది రోజులలోనే మహాకొందరు వెళ్లుదురు. కొద్దిమంది ఉదక మండలము మున్నగు స్థలములకు వెళ్లిరి. లోనోవియా మున్నగు ప్రదేశములకు మాయామలె నీ సంవత్సరము ప్రజలు వెళ్లలేరు. మహాబలేశ్వరములో గ్రవర్నరుగారు ఉండుటవలన కొంత హడావుడిగనున్నది. మాతరెవడచాలమంది వచ్చిగిని మాయామగ వచ్చేటంతమంది రాలేదు. ఇందూరు మహారాజు మున్నగువారు మాతరెవలోనున్నారు.

బొంబాయి మెయిలు

బొంబాయి ఏప్రిల్ 27:— మూడవ ఏప్రిల్ తేదీ హిందూతాత్రు ఓపాలను ఇంగ్లండులో నేడు బట్టాదాచేసిరి.

పూనా

పూనాలో వడగండ్లవాస.

పూనా ఏప్రిల్ 27:— నేటి వ్యాధిమృత్యు విశేషముగ ఉరిమి కన్నము తురిసిపి. వడగండ్లవాసేని. బ్రహ్మాండమైన ఉరుములతోను, మెరుపులతోను, పావుగంట నేపు వర్షము తురిసిపి. ఒకటిరెండు ఇండ్లమీది చినారేకు ఎగిరిపోయినది.

ఒక దగా కేసు.

పూనా ఏప్రిల్ 27:— బార్సెలోని, మాలవ్యావ్యాంకయతావేమరు కంపెనీవారు తమ్ముడు దగాచేసి కందునకును, విశ్వాసపూతుకము చేసినందునకును, రాయబహద్దరు రామనారాయణ అమీరుచందు, చతుర్వజ బాలముకుండును అను వారిమీద దావాచేసిరి. ప్రతివాడు తిద్దరు పునాలోని ప్రత్తి, పట్టుయంత్రాలకు ఏజంట్లు. ఫిర్యాదులకు సినగతులు తెలియుచున్నవి. ముద్దయి మమ్మును మార్కెట్ లో 7 కేల రూపాయల ప్రత్తి అమ్ముటకు ప్రోత్సాహపరచిరి. ఈ సామ్ముకు మూడు మాండ్లు ఇవ్వబడినవి. కాని సామ్ము మాట్టుటకు పూర్వము 26 కేలకు సాయం ప్రత్తిని కూడ సప్లయచేయుటకు మమ్మును ప్రోత్సాహపెట్టిరి. ఈ ప్రత్తిని ముద్దయిలు రెండులకులకు పూనా బ్యాంకువారికి తనభావెట్టిరి. ఈ ప్రత్తి తమచే యని చెప్పుకొనిరి. యంత్రాల మేనెల 5 వ తేదీని మూసివేయబడుట. ప్రత్తిని మారేక అమ్మించినప్పుడు యంత్రాలకు ఎంతదబ్బు ఉన్నది. ఆసంగతులు ముద్దయిలకు తెలియకపోలేదు. తనవార సమనలు వాసి చేయబడినది.

మహారాష్ట్ర పత్రికాభియోగము

పూనా ఏప్రిల్ 27:— మార్చి 14 వ తేదీ మహారాష్ట్ర పత్రికలో నట్లు వ్రాయబడినది:— పూనా మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన ఎన్నికలు కడచిన వారములో ముగిసినవి. ఎన్నుకొనే వారి చేరుల జాబితా పరిగ్రహించి కొందరు చుర్యార్థులు, వీరిని జరుగకుండ చేయవలయునని చూచిరి. కాని వీరియెత్తునాగలేదు. ఎన్నికలను తిరిగిచలసినదని మునిసిపాలిటీ వారిలో చాలమంది పిటిషను పెట్టిరి. ఒక సభ కూడ జరిగినది. ఈసభలో జరిగిన తీర్మానమును అధ్యక్షుని సంతకముతో పంపించగా వీరిని కలెక్టరుగారు దొరతనము వారికి పంపుటకు నిరాకరించిరి. ఈసరిన ఈచుర్యార్థులే చేసిరి. ఎన్నుకొనే వారి పేర్లజాబితాలో వీరు చెప్పినన్ని లోపములు లేవు. దాని మీద డాక్టరు భీమగారు మహారాష్ట్ర పత్రిక సంపాదకులు ఎ.కె. సి. కెల్కరులది. ఏ. ఎల్. ఎల్. వి. గారి మీద, మాన వస్తువుదావాను తీర్మానించుచున్న వీరు నేడు నీటి మేజిస్ట్రేటు, హెచ్చి. ఎల్. గ్రామగారియొద్దను విచారింపరని కోరిరి. నన్ను ఉచేకించు, మహారాష్ట్ర పత్రికలో వైస్రొసము వ్రాయబడినది. వేడు ఎన్నికలు జరుగకుండ ఆపించవలయునని ప్రయత్నించుచున్నాను. నాకు ఓటు ఇచ్చు అధికారమున్నది. అట్టివాచేరు జాబితాలేదు. ఓటుఇచ్చుటకు అధికారములేని వారిని ఎన్నుకేడు అందులోనున్నది. మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన చాలమందికి ఎలక్షను ఆపించవలయునని యభిప్రాయము. దీనికివలన తీరముగ నుండుటకై ఒకసభనుచేయించినది నేను. ఆ డాక్టరు భీమగారు ఫిర్యాదులో చెప్పుచున్నారు. కేల్కరుగారు తమసమాధానములో నిట్లు తెలియజేసిరి వైమాటలో మాన వస్తు కరమైనదేయులేదు. ఒక వేళ ఉన్నట్లు అనుకొనినను 499 వ కెక్షను రి-వ్యూచేయించు ప్రకారము ఇట్లు వ్యాఖ్యానముచేయుట కధికారముకలదు. మునిసిపాలిటీవారు చేసిన పనినిగురించి లేనిపోలేనే వీరు ఆక్షేపించిరి. ఎన్నికలు జరుగుటకు సిద్ధమయినప్పుడు వీరు దీనిని ఆపించుటకు చూచిరి. ఇది దేశహితైక కార్యము. దీనిలో కొందరు ప్రయోయముకలిగించుకొనిరి. వీరిచర్యలు మంచియుద్దేశముతోనే వివర్ణింపబడినవి. ఎల్. జే. ఆప్తేగారు ఫిర్యాదుచేయుచును, ప్రతివాది స్వయముగ నువాదించుచున్నారు. కేసుచిచ్చాణ జరుగుటకు మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువుచేసిరి.

లాహోరు

పంజాబు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ఆర్డు.

లాహోరు ఏప్రిల్ 27:— చిన్న చిన్న రైలుమార్గములను వేయుచుకొనుటకుగాను, పట్టాభివృద్ధి కన్నులనువిధించుటకు అధికారమును ఇచ్చుటకు పంజాబు డిస్ట్రిక్టు ఆర్డును సవరించవలెనని ఆలోచనలు జరుగుచున్నవట.

కలకత్తా

మండసామగ్రిని దొంగిలించిన కేసు

కలకత్తా ఏప్రిల్ 27.—కాలీదాసబోనును మరియు గురు ను, మందు సామగ్రిని దొంగిలించినందుకై చీఫ్ (వెసిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటు గారు విచారించి ఆల బకటి రెండు సంవత్సరముల ఖయిదును విధించిరి. దీనిమీద నేడు జస్టిసు బిట్టి బీచిక్రోఫ్ గారు అప్పీల్ ను దాఖలుచేసికొనిరి. అప్పీలు దరఖాస్తును దాఖలు చేయుచు జే. ఎ. రామగారిట్ల తేలియ జేసిరి. — సుశీలచంద్రమిత్రు అను అరెస్టు అండ్ డిమాండ్ కంపెనీలో పని, ఈకంపెనీవారి పనులను ఆగస్టు 23వ తేదీని ఇతడుచేత్ర అపీనుకుకల్లి చాలసిస్తానని తోటాలను తీసికొని వచ్చెను. కాని దానిలో 50 పిస్తాల్లు 50 తల తోటాలను ఇనుపసామానులను తయారుచేయు ఫలమునకు పంపెను. ఇక్కడ నుండి తోటాలు పిస్తాల్లు ఏక్కడికో తీసికొనిపోబడినవి. దరఖాస్తు దారుల కోరికనుతమతో సంబంధమున్నట్లు చెప్పచున్నారు. న్యాయమూర్తులు అప్పీల్ ను దాఖలు చేసికొనిరి.

కలకత్తా ప్రజల ఆరోగ్యము.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 27.—ఈవారములో కలకత్తాలోని మరణములు 670 నుండి 548 కి తగ్గినవి. అనగా నేయిటికి 98 వంతున తగ్గినది. ఫేబ్రవరిమునకును మరణములు చాల తగ్గినవి. కడచినవారము దీనికంటె 40 మంది చనిపోగా ఈవారములో 18 మంది చనిపోయిరి. కలరా మహాచిక్షమువలన కూడ, నూటికి 25 చావులు తగ్గినవి.

ఒక నేరస్థుని ఇంట్లో దాచుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 27.—వారిసాలకుట్టనలో పరారీయైన, మదనుమోహన భామిని అనునతని ఇంట్లో దాచినందునకు నేరపాదరాయికి యిద్దరును రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు గారివలన, ఖైదువిధింపబడిరి. బాంసాలకుట్టనకును దొరతనమువారు తీసికొనికొని. ముద్దాయిభక్తమున వారిసాలలో చట్టి గారు వాదించిరి. ఇదిమీద కేసుపోయిట్లు వీరుచెప్పిరి. ముద్దాయికి జబ్బుచేయగా మండితెచ్చముతో ఇంట్లోదాచి ఈవారము చేయబడినది ముద్దాయిలపక్షమున న్యాయవాది వాదించెను. కేసు జరుగుచున్నది.

సిమ్లా.

దొంగవైద్యులు.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—వైద్యశాస్త్ర పరిచయములేనిదే వైద్యవైద్యశాస్త్ర వైద్యశాస్త్రములో పరిచయమున్నట్లు బిరుదులను పెట్టుకొనుచున్నారు. ఇట్టి అపరాధములు తిరుగులనవహించి, తెలిసి తెలియని వైద్యులుచేయకుండు చేయుటకు ఇండియా దొరకనమువారు ఒకబిల్లును తయారుచేయుచున్నారు.

ఇండియాదొరకనమువారి తీర్మానము.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—స్థానిక స్వపరిపాలననుగూర్చి ఇండియా దొరకనమువారు చేసిన తీర్మానము ఈ వారము ప్రకటించును.

గోధుమలధరలు తగుట.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—గోధుమలధర నానాటికి తగ్గుచున్నది. ఇదివరకు కన్న పావుసేరు ఎక్కువ ఇయచున్నట్లు తెలిసినది.

రాజపూరినిగి

సిమ్లాకు వచ్చుట.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—సిమ్లా రాజపూరినిగి గారు సిమ్లాకు దయచేసిరి.

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—రాజపూరినిగి గారి కీ క్రింది యుద్ధవార్తలు వచ్చినవి:— జర్మనులు కల్ల పట్టణమును పట్టుకొనటకు శీతకాలమునకు ముందు యత్నించెను. వారి యుద్ధేతమును మానుకొనలేదు. శీతకాలములో నీవిదులుమై ఊరకొనిరి. ఇప్పుడే విషయము తెలిగి ప్రారంభించబడినట్లు కనబడుచున్నది. అంగ్లేయ పరాను వైద్యము చేసించుకొనిపోయి కల్లపట్టణమును పట్టుకొనటకు, జర్మనులు మరెయిక ప్రయత్నమును చేయుచున్నట్లు చెప్పచున్నారు. జర్మనుల సైనికులు, ఈజిప్టుకాలవను దాటి, పడమటితీరునున్న లిజ

రను అను గ్రామమును పట్టుకొనగలిగిరి. కాని, ఈవారమునాడు, బెల్జియము పరాను నైనిటలు, తిరిగి గ్రామమును పట్టుకొని, కాలువమీదను కందకపంక్తులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. కొంత జర్మను సేన ముందుకు పోవుటకుల, ఎడమచేతి తైపునున్న నైనిటలు శత్రువుల ఫిరంగులబాణికి అడ్డమైరి. దీనివలన, బడివైపునున్న జర్మను సైనికులు తమ సైనికకంక్షిపరిగనుండుటకై వెనకకు మరల వలసివచ్చినది. మనవి కొన్ని ఫిరంగులు శత్రువుల వశమైనవి. కాని కొన్ని గంటలయిన తరువాత కనడాసేనలు జర్మనీ వారి మీదపడి జనుడదడుగు ముందుకుపోయి, ఈ ఫిరంగులను తొగి పట్టుకొనినవి. చాలమంది జర్మను సైనికులు కూడ ఖయిదులుగ దొరకిరి. కనడా సైనికులకు చాల నష్టము కలిగినది. వారి ప్రయత్నము వలనను పట్టుదల వలనను శీతకాలము మనకను గూలముగ గూడినది. జర్మను సేనపట్టుకొనినది సరిగ తెలియదు కాని, ఇత్రముకు సుధ్యభాగము నుండి, మూడు మైళ్ల దూరములోనున్న ప్రదేశములను పట్టుకొనినట్లు జర్మను అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. జర్మను సేనకు మద్దతుగ చాలమంది సైనికులు బెల్జియములోనికి వచ్చి పనుచున్నారు.

మైదుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మిత్రమండలి వారిసేనలు జర్మనులను త్రోసికొని ముందుకు పోవుటకు యత్నించుచున్నారని వారికితెలిసి వారే మిత్రమండలివారిని త్రోసికొనిపోవుటకై ప్రయత్నించుచున్నారనట నిశ్చయము. ప్లాండర్లలో వీరికిచాలసదుపాయములున్నవి కాని మనమును, మిత్రమండలివారును నవంబరు అక్టోబరు నెలలో చేసినట్లుగనే ఇప్పుడుకూడ వీరిని ఓడించివేయగలమున ధైర్యమిచ్చుది. మన మప్పుడు బహిషేకము నుండిమి. మనమెప్పుడు పంక్తులు అడ్డదెడ్డుముగనుండెను. ఇప్పుడు మనసేన చాలబలముగనున్నది. సైనికపంక్తులు సరిగనున్నవి కాని, అపరాధచేసినట్లుగనే ఇప్పుడును జర్మనులను ముందుకు పుచ్చుకొని వినియోగించవలెను.

వెర్దనకు తూర్పుభాగమునందు పరానువారిమీద కూడ జర్మనులపడి తీవ్రముగ నెదిరినది. కాని వారికేమియు ప్రయోజనము కలుగలేదు.

కాశ్మీరియా కొండలలో యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇరుపక్షముల వారికిని తాళిమేమియు కలుగటలేదు. ఈజిప్టు కనుమలకు రెండు మైళ్లదూరములోనున్న ముఖ్యమైన ఉన్నతస్థానములను రుస్సావారుపట్టుకొనిరి. ఆస్ట్రీయావారికి సాహాయ్యముచేయుటకు జర్మనీవారు చాలమంది సైనికులను పంపించుచున్నారు.

దార్జిలింగ్లో మనసేనలు 25 వ తేదీని అనేకస్థలములందుదిగిరి. కందకములలోని టర్కీవారు నిరోధించుచున్నను నును అక్కడెట్టలేదు. చాలామంది దిగుచున్నారు. దిగినవైనికులు ముందుకువెళ్లుచున్నారు.

కృషీవర్గులసంఘము.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—అన్యాయములోని కృషీవర్గులకు సంబంధించిన కాసకము ప్రకారము వీరిసంఘమునకు మేమురు డబ్బియు. ఎం. కె. డి. సి. వి. ఇ. గారు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

గోధుమలధరలు తగుట.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 27.—మర్నీ మొదటిభాగములో కంటె రెండవభాగములో గోధుమలధర తగ్గినది. మొత్తము మీద నూటికి 7 వంతులు తగ్గినవి. మద్యపరకాలలో 18 వంతులు కొత్తలు ప్రారంభమైనవి. నాయెక్క రాజ్మొములలో 8 వంతులు తగ్గినవి. పంజాబులో నింకను క్రొత్తపంటరాతేరు. ఇక్కడ ఒక వంతు వృద్ధి యైనది. ఇది టోకు ధరలకు సంబంధించి నంతవరకు ఇక చిల్లర ధరలుకూడ తగ్గినవి.

ట్రాన్ బర్గునావ ఎట్లు మునిగిపోయెను?

నాయువాల్లను బంపు మానునానీన కృతాంతము. ట్రాన్ బర్గునావ యుద్ధారంభమున జర్మనులవద్ద నుండి బ్రిటిషువారివలన పట్టుకొనబడిన మెర్టులపక్షములకయు వినియోగింపబడుచుండెను. ఈనాడు ఇండియాలోని జర్మనుల పట్టుడు యేదోయొక కారణమువలన మార్చి 26 వ తేదీ ఉదయము 4-30 గంటలకు ఒడకుటైయె. తక్షణమే రక్షింపుము. నాయువాల్లనియ్యి మారి నునలుది శీలను నాయువాల్లలనంపెను. ఒక ఫెర్రించి కూయి జరు, కొన్ని బ్రిటిషుటార్పుబోటు మధ్యధరాసముద్రములో

నీపడవ సహాయార్థము వచ్చినవి. కాని అలలు విస్తారముగా నుండుటవలన పడవకు ఒడ్డునుండి బాగుటకు సాధ్యమకపోయెను. పడవ 6 గంటలలోపల రెండుగా విడదలయెను. రియూ కోపియనులు 11 మందిలా స్కాపురునున్నది. ఈవారము ఆనెట్లు 1 ప్రవాహమువలె నున్నందున బుర్రు మచ్చుర వైద్యులులోనున్న కొరతలన్నియు పూర్తిచేయుటయేగాక, క్రొత్తపటాలములను సిద్ధము చేయవలయును.

ప్రార్థనాపత్రము.

లండను ఏప్రిల్ 27.—ఫిరంగులకు బలము తక్కువగా బ్రయోగించుటవలన, జర్మనుల ఘోరు మేన్ టెల్ కోవ్ కెఖిమును పట్టుకొని, సన్న సాయుధము వారికంతమంది సైనికులను ఖయిదులగా బట్టుకొనిరి. ఈవర్తమానము విని ఇ. ప్రెసు ట్రెండర్భాగమున, మూఝాఖిరములమీదను మనము క్రొత్తభూమి వాక్రమించుకొనుటయేగాక పట్టుకొనిదేశములో నిరముగా గురుకుంటిమి.

కానడాలో ఉత్సాహము.

వైద్యులులో జనులు విరివిగా చేరుట.

గురు, శుక్ర, శనివారముల యుద్ధములో కనేడునులలో 21 మంది సైనికోద్యోగులు మృతిచెందెరి. 69 మందికి గాయములుకలిగినవి. కనేడునులసాహసకృత్యములను జార్జి చక్రవర్తి గారు కన్నాటు ప్రభువుగారికి పంపిన అభినందనములను కానడాదేశమందంతటను వినియున్నావామను రవులు కొలిపినవి. గవర్న మెంటువారికి వైద్యులులో చేరవమని నాడు రాత్రి 7 గంటలకు నానలోనున్న అరుదని మంది ప్రజలు కష్టము మీద టాంజియర పట్టణమునకు చేరుబడిరి. సోమవారమునాడు వీరు జీర్వాల్లకు వచ్చిరి.

డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుమీద దావా

కలకత్తా ఏప్రిల్ 27.—కొంతకాలముక్రింద వలీనాధ బసీ అను జమీదారు రాజమాయి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగ జే. జి. దకల్ వగారి మీదను నలుగురుపడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు లింగు మెన్ గారి మీదను 5100 రూపాయలకు రాజమాయి సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో దావాతెచ్చెను. రెండు యెట్టెలు గురించి అవి ఎవరివను విషయములో వాదికిని ఇంకొక జమీదారుకును తగాదా కలదు.

ఈజమీదార్లు యిద్దరికి తగాదాలు ఎరుగునని భయపడి ఎవరితో ఒకరిని కోర్టులో తేజువరు ఆరెండు ఎట్టెలు ఒకరిపీ వరు చూచునట్లు యెట్టెలు ఒకరిపీ వరు మేజిస్ట్రేటు ఏర్పాటుల చేసెను. కొంతకాలమైన తరువాత అట్టెలు వీరి వరు అధికారమునుండి తప్పుచి, ఎట్టెలు ఒకరిదాయమును ఆఎట్టెలకు యిద్దరకు యజమానిగ ఉన్నవని చుట్టలగు యిద్దరు స్త్రీలకుయెయ్యవలసినదని డెన్ లెవ గారు లింగుమేను గారికి తెలిపిరి. ఎట్టెలమీద వచ్చిన దబ్బును ఆస్త్రీలకు యిచ్చుటకు వీలులేదు. ఇది న్యాయవిధమున యిప్పుడు నలినాధుగారు మేజిస్ట్రేటుమీద దావా తెచ్చినారు. ప్రతివాదుల చర్య న్యాయవిధమున సబార్డినేటు జడ్జి తీర్పు చెప్పి అసలు కేసునుకొట్టివేసెను. దానిమీదట వాది హైకోర్టులో ఫిల్డ్జీ, ముల్లికు అను జడ్జిలవద్ద అప్పీలు చేసెను. వారు అప్పీలును దాఖలు చేసికొనిరి.

“జేమేజెంపెడ్ ప్రతిక”

బొంబాయి ఏప్రిల్ 27.—ఈప్రతిక సంపాదకుని మీదను, యజమానిమీదను వచ్చిన సానకపుకేసుఫిఫ్ వేసి డెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణ జరుగుచున్నది. ఇది వారుల పాత్రుత్వ విచారించుచున్నది. బుధవారమునాడు హైకోర్టు జడ్జిసర్ డిన్ పాదేవారుగారు పాత్రుత్వచెప్పుచు.

బొంబాయిలో ఎండలు

బొంబాయి ఏప్రిల్ 27.—బొంబాయిలో ఎండలు యెప్పుటికలెనే ఉన్నవి. చాలమంది అర్హుడేకొండలకు వెళ్లి నారు. కొన్నికొజు లింకాకొందరు. జెనుకును కొందరు ఈరాజధానిని వదిలి ఉదక మండలము మొదలగు ప్రదేశములకు వెళ్లికొనుటకు ఎట్లెండకై ప్రభువు ప్రభు మహారాజేశ్వరకొండలలో నున్నకొక అక్కడ చాల ఆనందముగ నున్నది. టోకన్ కొండలకు ఇందును మహారాజుగారు శ్రీమతి జహంగీరుగారు సర్ ఫిరోజిషా మెహతా గారు వారి భార్య వచ్చి అక్కడనే ఉంటున్నారు.

కూనూరులో జంతుచికిత్సాలయము.

కూనూరు ఏప్రిల్ 29:—నిగిరిజిల్లాలో నౌక జంతు చికిత్సాలయమును స్థాపించుటకు కునూరుకు సామీప్యమున నున్న వైకాపింగరు పోస్టు అనుబంధ స్థలము వున్నట్లుగా నిర్ణయించినది.

ఇటలీకి భూమిని లంచముగా నిచ్చుట

లండను, ఏప్రిల్ 29:—ఇటలీలో జర్మను రాజు బా రిగానున్న భూభూమి ప్రభువు ఆస్తియై ట్రెంటిన్ జిల్లాను, కొన్ని తురుము దేశపులకులను ఇటలీకి యధము నకు దిగిండుటకు యత్నమును ఆస్తియై జర్మను మైలేషియాలోని కొంతభూమిని తప్పియింక దేయ నట్లును ఏర్పాటుచేయుటకు జర్మను ప్రభుత్వమును ఒప్పించెనని లండను మార్కెటింగ్ పోస్టుయొక్క ఆస్ట్రేలియా విలేజ్ తెలిపినాడని లాహోరులోని సి. అం. ఎమ్. వెజెటు పత్రికకు తండ్రి వ్రాసిన లండను నుండి వచ్చినది.

పంజాబు కుట్రకేసు

లాహోరులో విచారణజరుగుచుండుట.

అద్యక్షులుగారు కేసును ప్రారంభించుట

లాహోరు ఏప్రిల్ 27:—కొలంబియా మున్నగు దేశములకు వలసవల్ల తిరిగివచ్చిన వారిమీద మరికొందరి మీదను కుట్ర నేరము మోపబడినది. ఈ కేసు లాహోరు సెంట్రలు జయిలులో హిందూదేశ కరణకాసము ప్రకారము ఏర్పడిన సెంట్రలు జయిలులో ప్రత్యేక న్యాయస్థానము వారి వలన విచారింప బడుచున్నది. ఈ కేసును గర్భ మెంటు అద్యక్షులు బీవను పెట్టుకొని ప్రారంభించుచు నిట్లు వెల్లడించిరి.—కేసు ప్రారంభము విచారణ జరుగు కొలదిని, ఎన్నియోసంగతులు బహుళమును. బిటిషువారి యధముచేసి హిందూదేశములోని అంగ్లేయు ప్రభుత్వమును కూల ద్రోహములను ముద్దాయిల యుద్దేశము. హిందూదేశ ములో యూరోపియనులకు తరమివేసి, స్వదేశ ప్రభుత్వము లేక స్వరాజ్యమును వెలకొల్పుటయునని వీరి యభిప్రాయము.

హిందూదేశపు స్వాధీనులను తిరుగదీసి, తిరుగబాటుచే యిండుట వీరుదీనిలోకే కావలసిన ఆయుధసామగ్రిసప్లము చేయుట (2) ఆయుధములను చుండు సామగ్రి పోగుచేయుట వైనికులను కూడ ఏర్పాటుచేయుట ఆయుధసామగ్రిని కొను టకు సామర్థ్యము సుపాదించుట.

(2) గర్భ మెంటు ట్రెజరీలను దోచుకొనుటవలన, బందిపో టుకు వేయుటవలన వీరికొరకు సామర్థ్యముపాదించుట. ఈ కార్యమును సాధించుట కిట్టిపద్ధతుల నుపయోగించవలయునని, వీరియుద్దేశము. కుట్రకు అడ్డుముక్క పోలీసుఉద్యోగులను, తదితర ఆఫీసులను, హత్యచేయుటయును, తిరుగబాటు ప్రా రంభమైనట్లెట్లీ, ప్రజలను చంపివేయుటయును, రైలుబండ్ల ను, వంతెనలను ధ్వంసముచేయుటయును, యూరోపియను వైనికులనిద ఆకస్మాత్తుగపడి, చంపవలయును. రాజ ద్రోహ గ్రంథములను ప్రచురించి, పంచివెట్టి వలయును. రాజద్రోహ పద్యములను లియ్యవలయును. ఈ గ్రంథములను రాజద్రోహులకు పంపవలయును. ఈశుటెట్లు బయలుపడినది. ఆ ప్రకారము తెలియజెప్పదురు. ఏయేసందర్భ ములలో హిందూదేశమునండి బయలుపడిరి. ఆమెకావల్లి తిరుగుబాటు పుట్టించెడి యేర్పాటులను చేసి, హంకాంగు, హిందూదేశములలో నెట్లుపెరిగెను తిరుగ తీయుటకు ప్రయ త్నించినది. ఆయుధములను బందిపోటును వేయుట, హత్యలను చేయుట, హిందూదేశములను, హిందూ దేశమున కవతలను, గురుద్వారములలో కలిసికొని, రాజద్రో హమును వ్యాపింపజేయుటయును పుట్టించెడి యేర్పాటులు చేయుట మున్నగువానికి సంబంధించినసంగతులను ఆ ప్రాంత రులుచెప్పుదురు. హరదయాలు, ఆమెకా చీనాదేశములలో రాజద్రోహమును వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నా డు. ఇతడు గురుముఖి హిందీ, ఉరుమాభావలలో రాజద్రో హమును బోధించు పత్రికను ప్రచురించుచున్నాడు. రాజ ద్రోహగీతములను, కూడ ఇతడు ప్రకటించెను. ఆమెకా లోని భారతీయులలో నితడు సభలు చేసి, ఉద్దేశమును కలిగించు ఉపన్యాసముల నిచ్చుచున్నాడు. ఈ సభలకు కొందరు ఆమెకావారు కూడ హాజరుచుండుదురు. రాజ ద్రోహ గ్రంథములను పుచ్చుచు రిండుటకు సామర్థ్యము పోగుచేయుచుండును. ఇతడు 1909 లో ఆమెకావల్లి పం బాబునండి పరార్మైన భామారుదాను అనునది ఎట్లు కలిసి

కొనినది ఆ ప్రకారము కొందగు నవాబులును చెప్పును. ఇతని కిని, అజితసింగునకును సుఖి అంబాప్రసాదునకును స్నేహము న్నుట్లు నవాబుసింగుకు చెప్పెను. వీరిద్దరు పరిస్థితులనున్నారు. ఇతడు గులాముహాస్సేను అను పేరును పెట్టుకొనెను. ఈ యుద్ధము ప్ర నాయకులలో. బాయిపరమానందు ఒకడు. రాజ ద్రోహగ్రంథములను వ్యాపింపజేయు ఉద్యమమును 1907 లో అజితసింగు ఒకేమొదట వ్యాపింపజేసెను. బాయిపరమానందు అజితసింగు ఇంట్లో కాపురముండెను. ఆసంవత్సరములో పోలీసువారియందీని కోధించగా, బాయి లనుచేయు విధానమును తెలుపు గ్రంథముకట్టి దొరికినది. ఇది ఒక పెట్టెలోనుండెను. అంగ్లేయులను హిందూదేశమునండి తరిమి, సేపాళమున రాజుగారి అధికారముకొండ, ఎట్లు స్వ రాజ్యమును స్థాపించవలసినది అనివ.యుములను ప్రాసిన కాగిత ములుకూడ దొరికినవి. కాని ఇతడేవిధమున దుడుకుపనిచేసినట్లు రుజువుచేయుటకు వీలులేకపోవుటచే 9000 రూపాయలకు వీనివలన, బాయినుపుచ్చుకొనబడినది.

కాని ఏప్రిల్ 1910 లో ఇతడు ఆమెకా వల్లి హరి దయాలులో చేరినాడు. హరిదయాలు చాలసమర్థుడు, విద్యా వంతుడు, అందరిని తనవలెపుట్టు తీర్పుకొనే శక్తి అతనిదర్శ నున్నది. తనక క్షింతను వినియోగించి, ఈసందర్భమున ఇతడు పనిచేసినాడు. ఆమెకాలో చాలమంది కుట్రదారులున్నారు. వీరుమీటింగులను చేయుచున్నారు. సామర్థ్యముగ చేయు చున్నారు. ఒకరాజద్రోహపత్రికను ప్రచురించిరి. ఈ ముద్దయలో కొందరికి ఈయుద్ధములలో చాల పుష్కలము నున్నది.

ఒక ఆ ప్రకారము ప్రభుత్వకేసులోని నలుగురు ముద్దాయిలను గృహప్రతికా నిర్వహణలో నున్నారు. అసలు ఇది ఉరుమాభావలో ప్రారంభించబడినది. గాని, జనవరి 1914లో గురుముఖి, గుజరాత్భావలలో, కూడ ప్రక టించుటకు మొదలుపెట్టిరి. రాజద్రోహ గీతములలో కొన్ని కాగితములు, పంజాబీభాషలో అచ్చు చేయుచుండిరి. 1914నం జనవరిలోచాలమంది భారతీయులు స్కాటుహోముపట్టణములోని గురుద్వారములో సభచేసిరి. ఇది స్వీడను దేశమునకు ముఖ్యపట్టణము. కనాడా, మెక్సికోరాష్ట్రముల నానాభాగములందున్న భారతీయు లి సభకువచ్చిరి. హిందూదేశమునకువల్ల తిరుగబాటుపుట్టించువారి ని 1914నబాలయలో చేర్చుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. ఈసమ యములో నేనువను జర్మనీవారికిఉన్న సంబంధముచెడినది. 1914వ సంవత్సరము ఆగట్టులో సామ్రాజ్ఞినిగూర్చి సగరమునం దొకసభ జరిగినది. ఆ ప్పుటి కే యుద్ధము పొసగినది. ఇక్కడ ఉపన్యాసములియ్యబడినవి. హిందూదేశమునకువచ్చి ఇంగ్లీషువారి చేరనండి భారతమాతకు తప్పించవలసినదిభారత వ్యము కొరుచున్నట్లు ఒకరు ముచ్చటించిరి. వలసపోయినవారు తమ స్వీయముద్ర దేశమునకు తిరిగివచ్చిరి ఆగట్టు 29 వ తారీఖున "కొరియా" అనుప్రీతురమిద జనాను చీనాలమిదగ చాలమందివచ్చిరి. కొందరు హంకాంగులో నున్న సిపాయిలకు దుర్బోధజేసిరి. బడ్డి బడ్డి గండగోళ ము, హంకాంగునండి 20 మంది కన్న యెక్కువమందిని పోని యుల్లేడు. వారు ఇండియాలోదిగుట, తరువాత పంజాబుచేరు టనుగురించికూడ చెప్పిరి. తరువాత వలసపోయి వచ్చినవారు ఇండియాలో చేయుచున్న పనులను గురించి చెప్పిరి. కొంత మంది అక్కడక్కడనుంధించుటలను తమ చేసికొనిన ప్లాను లన్నీ సాగలేను విశ్లేషణయైనవారు మిటింగులు చేసియు, బందిపోటును చేసియుబాయిలనుచేసియు, చందాలను పోగు చేసియు, మరుగుగాపచేయుచున్నారు. మేగా, మ.నేత్యర్ మన్నగర్, యెనార్, చెప్పూరబ్బసులలో యదివరకు కొన్ని బందిపోటునుచేసిరి. ఇంక కొన్నిటిని చేయవలెనని ఆలోచించు కొనియున్నారు. నాటికి కొద్దిచాలించిరి.

THE HOME HYGIENE.

A practical Guide to Health.

By Dr. A. M. Masilamoni Mudaliar L. M. S.
A useful book to parents, mothers, and youngsters.
200 pp. Price Rs.-1-net.

CHANDRAHASA.—A Drama in English,
By late K. Krishna Rao. B.A., (Sub-Judge, Cocanada)
A little Drama for young and old to Stage or read.

Health and Strength Rules.

By Dr. Sri Ram of Panjab
A presentation booklet useful for young boys and girls
to be had free for 1 anna stamp.

Apply to:— **Hebbbar Brothers.**
Printers, Engravers, Rubber Stamp Makers.
UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

కొర్టు వ్యవహారములు

మదరాసు కొర్టు.

[న్యాయమూర్తి: టెమూర స్వామికాశ్రమిగారు]
సరకు తగ్గుట.

అబ్దుల్ కరీం పార్సీ యా సేట్ గారు సౌత్ ఇండియాక్ ఎక్స్ పోర్టుకంపెనీవారి ద్వారా లండనునం దొకకంపెనీకిదంత మును పంపెను. సరకు తగ్గినదనియు, అందులకుగాను సేట్ గారు 6000 రూపాయల చిల్లర నష్టపరిహార మొసగవలయు ననియు సౌత్ ఇండియాక్ ఎక్స్ పోర్టుకంపెనీవారు సేట్ గారి మీద దావా తెచ్చిరి. దావా తేలవనిసి. లండన్ కంపెనీవారే గాని, వారి ఏజంట్లుగ నిచట పనిచేయుచున్న సౌత్ ఇండియాక్ ఎక్స్ పోర్టుకంపెనీ వారికి దావా తెచ్చు అధికారములేదని ప్రతి వాదులు వాదించిరి. న్యాయమూర్తిగారు వాదప్రతివాదములను పరిశీలించి యుక్తిచేయుటకు కంపెనీవారికి దావా తెచ్చు అధికారము గలదని అభిప్రాయమునని సభిక్షతగ్గలేదనిగాని, తగ్గిన యెడల అందులకు అంతర్యంపెనీవారి యాగ్రత యేకారణ మనిగాని ప్రతివాది రూపించవచ్చునని చెప్పి, యాతని కోరిక మేరకు లండన్ లో సాతీలను కొందరిని విచారించుటకు ఒక కమిషను నేర్పాటుచేసిరి.

జార్జిటవుక్ పోలీసు కొర్టు.

నాగమ్మార్ అను 14 సంవత్సరముల వయస్సుగల గొల్లపిల్లను జార్జిటవుక్ లో తన పోవకులగు తల్లి, సోదరుడు వీరియొద్దనుండి తప్పించి కడచిన జనవరినెల తే 20 ది రాత్రి 1 గంటకు లేవదీసి కొని పోయినందులకై చార్జి కాబడిన గోవింద నాయుడు కెంకలేశక్ అను వారిలకు మేజిస్ట్రేటుగారు చెడి మూడు నెలలు కఠినశిక్షయును విధించిరి.

క్రీరీ శేషులగు కొక్కొండ రాజగోపాలరావు

పంతులు, బి. ఏ, గారు.

దైవ్యమత సిద్ధాంతము ననుసరించు బ్రాహ్మణులను వెనుక గోదావరిజిల్లాలో తహశీల్దార్ చేసినవాడు సగు క్రిరీ శేషు లగు కొక్కొండ వరసన్న పంతులుగారి కృతీయపుత్రు లైనట్టి యు ఇదివఱకు గుంటూరుజిల్లాలో (ట్రెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నున్నట్లును కొక్కొండ రాజగోపాలరావు పంతులు బి. ఏ, గారు ఈ నెల 20-వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి 2 గంటలకుచెన్న పురియందు కొలుత్యరమాపేటలో క్రిరీ శేషు లయరని వినట కెంతయు చింతించుచున్నాము. వీరు కఠి మూర్తివ్యాధి సంబంధముగు రాజప్రణామ లేయుటవలన దానికి చికిత్సచేయించుకొనుటకు చెన్న పురికి వచ్చిరనియును తగిన చికిత్సచేయబడిననుగూడ చివర కావ్యాధియే పంతులుగారికి మరణకారణమైనదనియును వ్రాయుటకు చింతింపచున్నాము. వీరికుటుంబమునకు మా సాహాయ్యంపెనీవారిని సందించుచున్నాము.

Territorial Bribes to Italy by Germany.

LAHORE, April 27.
The following are the "C. and M. Gazette" Cables:—
LONDON, April 24.—The "Morning Post's" Amsterdam Correspondent says 'Het Volls' is informed that Prince Bulow has induced the German Government to declare itself prepared to cede to Austria a piece of Silesia as compensation for the cession of Trentino to Italy.
The "Times" Petrograd Correspondent states that territorial bribes offered by the German agents to Italy include some Turkish islands.

SOUTH INDIA.

Governor's Remarks in a Visitors' Book.

COONOR, April 28.
H. E. the Governor of Madras during the recent tour in Wynaad recorded the following remarks in the visitors' books of Cuddalore Hospital:—Found everything in good order. It seems a large area and seems to be doing useful work. Immediate access to hospital is somewhat arduous and difficult for invalids of all sorts."

Site For A Veterinary Hospital.

COONOR, April 28.
A site near Pykara finger post is selected for the construction of a Veterinary Hospital for the Nilgiri District.

A Fete and a Concert in Aid of the War Fund.

COONOR, April 27.
Besidès a patriotic Fete in aid of the War Fund at the Coonor Club on the 8th May which Lady Pentland opens, the members of the Ladies War Committee at the Coonor Club on the 10th May are giving a grand evening concert for the same object.

FOREIGN TELEGRAMS.

(ASSOCIATED PRESS AGENCY.)

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Canadians in the Ypres Battle.

Their Gallantry Under Difficulties.

LONDON, April 22.

The Canadians were sent northward to Ypres when the French troops were bent back. The Canadians were almost foodless and without water and were wet. Each carried four hundred rounds of ammunition. They waited throughout the day, and it was nearly midnight when two battalions were formed into five of half companies and were ordered to charge the enemy five hundred yards away. Some 2,500 Canadians attacked a wood containing seven thousand Germans and which was full of machine guns. They stormed the trenches in front of the wood and went right through. They were then surrounded by the enemy, but they dug themselves in and remained there next day. Finally, subjected to a constant hail of shrapnel. Nevertheless they recovered three French howitzers and blew them up and recaptured their own four guns, fiercely bayonetting the Germans. One German officer was seen to blow his own brains out. It was impossible to estimate the number of dead Germans, but German searchlights were playing throughout the night seeking for dead and wounded.

A Wounded Canadian's Statement.

A wounded Canadian said:—"The Prussian Guard were before us and they ran like cowards. The Germans shelled us anywhere, aiming continually at dressing stations under the Red Cross flag. We were forty-eight hours almost without food, and some of us seventy-two hours, but reinforcements arrived on Saturday. It was magnificent to see the Indian and French lancers and heaps of British troops coming to relieve us and take up the positions we had won. We lost most of our officers and many men."

Complaint against German Fumes.

The Canadians speak most bitterly of German poisonous fumes which drove out the Germans. It was a terrible sight when two Canadian platoons mistook an order and charged the enemy before the general body. They met with a murderous fire, but they never looked back and all fell charging the trench.

A Fighting Parson.

The Canadians pay a tribute to the tremendous pluck of a Canadian fighting parson, who, after fighting most valiantly, brought in a German twice his own size, Canadians' Just Pride.

The Canadians are naturally delighted with their success and are proud to have had an opportunity to show their worth.

Duke of Connaught's Appreciation.

The Duke of Connaught, in a letter to the Minister of Militia, says that, as an English Officer, he is proud of the Canadians, who have brought honour to the British army as well as to themselves. They have nobly done their part in the great struggle for the liberties and honour of our Empire against the tyranny and injustice of Germany.

Ypres Fighting Stimulates Recruiting.

In the City of London.

LONDON, April 22.

The narratives of fighting at Ypres have stimulated recruiting everywhere in the metropolis, especially at the central depot where remarkable numbers have enlisted, chiefly in the infantry and artillery.

Sir J. French's Official Despatch.

LONDON, April 22. (12-5 A. M.)

A report from Field Marshal French says:—"Severe fighting northeast of Ypres continues. The general situation is unchanged. Our left flank is readjusting the line to meet the altered conditions due to the original forced retirement of the French and had to face North and extend Westward beyond Saint-Julien. This weakened our line temporarily and after very gallant resistance by the Canadians against superior numbers Saint-Julien was captured by the enemy. Our lines now run south of that place. Our troops east of Ypres have borne the brunt of the repeated heavy attacks which they stubbornly opposed throughout the battle in an entirely unexpected situation which demanded the exercise of gallantry and fortitude by men and quick resource and other military qualities by Commanders. The Germans also made attacks yesterday eastward of the Ypres Salient. Despite the enemy's use of Asphyxiating Gases the attacks were repulsed and German Officers and men were captured. During the fighting in the last three days we have inflicted very heavy casualties. Our losses have also been heavy. The German wireless reports that four English heavy guns had been captured is untrue. One of our aviators dropped bombs on Courtrai station in the afternoon and destroyed the junction. Although wounded he brought his machine safely back."

Enthusiasm in Canada.

Splendid Recruitment.

LONDON, April 22.

OTTAWA.—The Canadian casualties on Thursday Friday and Saturday total 21 Officers killed and 59 wounded. To-night's list of killed includes Lieut. Colonel McHugh of Vancouver, who was a noted rifle shot, Colonel Birchall and Staff Lieut. Colonel Boyle of Alberta. The deeds of the Canadians coupled with the warm congratulations sent by King George to the Duke of Connaught have aroused intense enthusiasm throughout the dominion. The authorities have been inundated with offers of recruits. Not only have gaps been immediately filled but a large further enlistment is in progress.

TELEGRAMS.

German's Persistent Attack on Ypres.

LONDON, April 22.

Despatches from Holland state that the main German strength north-east of Ypres is persistently attacking the British, whose left it is trying to turn with a view to capturing Ypres. Fighting has been incessant for four days and nights. A heavy attack was made on the coast on Sunday night between Zeebrugge and Westende. The bombardment lasted from ten in the evening till five in the morning.

A Paris Communique.

LONDON, April 22.

PARIS.—The evening communique says:—"North of Ypres we have made marked progress. On our left, we have driven back the enemy inflicting heavy losses on him. The Germans again used asphyxiating gases, but we employed means of protection giving excellent results. Sharp infantry engagements took place near Fay north of Chaulens for the possession of a cavity resulting from a German mine. The engagements resulted in our dislodging the enemy from the cavity. We held our ground notwithstanding two counter-attacks."

Violent German attacks on the heights of the Meuse, on the Les Eparges, St. Remy front have been completely defeated. We remain masters of the whole of the Les Eparges position, the slopes of which are covered with German dead.

The Great Battle in Flanders.

German Calculations Upset.

ALLAHABAD, April 22.

The "Pioneer," London correspondent cables:—"The 'Times' correspondent in Northern France says that the enemy had long been preparing for the present great battle in Flanders. The British capture of the Hill 60 upset his calculations. The recapture of the Hill was an essential preliminary to any attack against the British lines in the southern part of Ypres. On the other hand, the 'Morning Post' correspondent in Northern France states that the Germans are throwing a dense mass against the British in the neighbourhood of Ginchy, and the British are heroically holding out against heavy odds."

The King's Congratulation.

LONDON, April 22.

The King, in a message to the Duke of Connaught, congratulates him most warmly on the gallantry of the Canadians and says:—"The Dominion may justly be proud."

The German Attack North of Ypres.

Its Significance.

LAHORE, April 22.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on April 22th:—"The 'Times' Military correspondent says it is uncertain whether the attack north of Ypres constitute the enemy's main movement. The Paris correspondent of the Central News Agency says that the French military experts are disagreed regarding its full significance. It has been suggested that the Germans are without a central reserve, but, in the light of present information, it appears probable that a very large reserve is being held for some specific purpose behind the German lines."

Field Marshal Sir John French's Report

LONDON, April 22.

Field Marshal Sir John French reports under date 22th April that all German attacks northeast of Ypres were yesterday repulsed. Our troops took the offensive in the afternoon and made progress near Saint Julienne and westward of that place. The French co-operated on our left and retook Hetsa further northward. In the course of the fighting our artillery took full advantage of several opportunities inflicting severe casualties. There is nothing to report on the remainder of the front. In addition to destroying Courtrai Junction our aircraft yesterday dropped bombs successfully on the stations and junctions at Tournai, Roubaix, Ingelmunster, Staden, Langemark, Thielt and Ronlers.

German Method of Using Gas.

Conflicting Reports.

LONDON, April 22.

Accounts of the method of using German gas are conflicting. Some state that the Germans have arranged a costume resembling a diver's, armed with generators three feet high connected with an ordinary hose pipe which is turned on the French lines. Others maintain that the Germans sprayed the earth in front of the trenches with a fluid which was ignited and gave off fumes. It is also claimed that the Germans fired shells loaded with a chemical which stupefied and blinded the opponents.

A Belgian Communique.

LONDON, April 22.

A Belgian communique dated the 26th instant says:—"We repelled last night three attacks southward of Dixmude. The Germans again used poisonous gases. The enemy sustained serious losses. German artillery to-day was active but the Belgian guns replied successfully and gave useful help to the Frenchmen, who again recaptured Lozerne in the afternoon."

Prohibition of the Export of Raw Cotton.

LONDON, April 22.

The "London Gazette" publishes an order prohibiting the export of raw cotton except to France, Russia, Spain and Portugal.

FRANCE.

A Paris Bulletin.

April 22th, (1-15 A. M.) PARIS.—Last night's communique announced that after a very violent bombardment the Germans gained a footing on the summit of

TELEGRAMS.

Hartmanns Weilerkoff yesterday evening and took some prisoners. Otherwise there is nothing to report except consolidation and extension of our progress both North of Ypres and on the heights of the Meuse.

RUSSIA.

The Russian Black Sea Fleet.

Bombards Bosphorous Ports.

LONDON, April 22.

PETROGRAD.—A communique says:—"The Black Sea Fleet has successfully bombarded the forts and batteries in the Bosphorus. Great explosions were observed in the forts, and Turkish warships in the Straits were shelled and forced to retire. The battleship 'Torgud' replied without effect. The enemy's torpedo boats advanced, but our warships quickly drove them off. Observations from Hydroplanes, which were unsuccessfully shelled by the enemy, showed the accuracy of our fire."

A Russian Official Statement.

LONDON, April 22.

PETROGRAD.—It is officially stated that yesterday an enemy cruiser bombarded two villages at Polangen on the Courland coast. A zeppelin dropped bombs on Biełostok without causing any damage.

We repulsed attacks on the height of Polen in the Carpathians on Sunday.

A desperate battle began in the direction of Stryj on Sunday and still continues.

TURKEY.

The Dardanelles.

Attack by Fleet and Army Resumed.

LONDON, April 22.

The Press Bureau announces that a general attack on the Dardanelles by the fleet and army was resumed yesterday.

Disembarkation of the Army.

The disembarkation of the army, covered by the fleet, began before sunrise at various points on Gallipoli and, despite serious opposition from the enemy in strong entrenchments, protected by barbed wire, it was completely successful. Before nightfall large forces had been established on shore. The landing of the army and advance continued.

Turkish Aeroplanes Damaged.

LONDON, April 22.

PARIS.—Two Turkish aeroplanes have landed at Tenedos badly damaged by the fire of the British and French fleets. Several French aeroplanes have dropped bombs on the magazine at Maidos.

AUSTRIA.

Austria's Position.

Preparing for Siege of Cracow.

LAHORE, April 22.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on April 22:—"The 'Times' has received from a reliable source an account of the situation in Austria, according to which preparations are being made for the siege of Cracow. Between 15,000 and 20,000 inhabitants of Cracow and the whole population of Wieliczka would be expelled. The Minister of the Interior is being asked to arrange for the accommodation of refugees without delay."

ITALY.

Italy and the War.

Colonel Garibaldi's Prediction.

LONDON, April 22.

ROME.—Colonel Garibaldi, in an interview, said he was convinced that Italy would be marching with the Allies before the re-opening of Parliament.

UNITED STATES.

"Kronprinz Wilhelm," Interned.

LONDON, April 22.

WASHINGTON.—The German armed merchantman "Kronprinz Wilhelm" will be interned at Newport News.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Viceroy Returns to Simla.

SIMLA, April 22.

The Viceroy returned to Simla to-day.

War Cable to the Viceroy.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 26th April.

Calais the German Objective.

The German original plan of campaign which was in abeyance during the winter is apparently being resumed and it is generally believed that the Germans are making one more effort to break through to Calais. They had succeeded in crossing the Yser Canal and occupying the village of Lizeron on the western side but on Saturday the French and Belgians recovered the village and apparently reoccupied the whole line of the canal. The German advance had exposed the divisions on the left which had to fall back in order to keep in touch with the right of neighbouring

TELEGRAMS.

troops and four Canadian four point seven guns pass into the enemy's hands but the War Office reports that some hours later the Canadians made a most brilliant and successful advance recapturing three guns and taking considerable number of German prisoners. The Canadians had many casualties but their gallantry and determination undoubtedly saved the situation and their conduct was magnificent throughout. The present position is not clear but the German official accounts claim that the Germans occupied places only three miles from the centre of Ypres and the German reinforcements are certainly flowing into Belgium.

Forestalling the Allies' Offensive.

The Times says that they would endeavor to forestall the allies offensive was fairly certain and the Germans offered many advantages. We have every confidence that we and the allies will defeat them again on the same ground as in October and November. We were weak then and had hard lines. We are strong now and have good lines but plainly we must exert all our strength to repeat the lesson then given, and organize the resources so that we can follow it up. The Germans have also violently attacked the French positions east of Verdun without result.

In the Carpathians.

In the Carpathians fighting continues without material change in the position of the combatants though the Russians have been able to seize important heights two miles from the Urek Pass. From Petrograd it is reported that the Germans are sending very considerable reinforcements to Austria. It is officially announced that the Dardanelles army began to disembark on the 25th April at various points on Gallipoli with success despite the serious opposition of the entrenched enemy. Large forces landed and landing advance continues.

President of the Labour Board.

SIMLA, April 27.

Major W. M. Kennedy, C.I.E. has been appointed President of the Labour Board under the Assam Labour Act.

Fall in the Prices of Wheat

SIMLA, April 27.

The returns compiled by the Department of statistics from fortnightly figures from the local authorities show that in the second half of March as compared with the first half wholesale wheat prices fell on the average seven per cent throughout India. The fall was eighteen percent in the Central Provinces and three in the United Provinces where harvesting had begun whereas in the Punjab where the harvest is later there was a rise of one per cent. Retail wheat prices on the whole also fell, the variations following those of wholesale prices, but the reduction being somewhat greater. These figures bear out the expectation expressed in the department's wheat forecast.

Local Self-Government Resolution.

SIMLA, April 27.

The Government of India's Resolution on Local Self-government will be issued this week.

Decline in Wheat Price.

SIMLA, April 27.

The price of wheat continues to decline, a fall of about one quarter of a seer being reported from most of the important centres.

Dt. Board Railways in the Punjab.

SIMLA, April 27.

PROPOSALS. It is said, are under consideration for amending the Punjab District Board Act so that such Boards could levy cess for the construction of light railways.

Legislation against Bogus Medical Titles.

SIMLA, April 27.

A Bill is being prepared in the Legislative Department of the Government of India dealing with the question of bogus medical titles. The measure will apply only to qualifications in Western methods of medicine.

BOMBAY.

The "Mahratta" Defamation Case

POONA, April 27.

Mr. A. C. Kelkar, Editor of the "Mahratta" to-day appeared before Mr. J. L. Cross, the City Magistrate, to show cause why a suit for defamation filed against him by Dr. N. H. Datta, L.D.S., should not be proceeded with. The paragraph complained of by Dr. Datta appeared in an issue of the "Mahratta" of the 15th March and was as follows:—Poona Municipal elections were finished last week. An attempt to postpone them on the ground of defective election rolls made by a few mischievous people failed as it deserved to fail. The Collector declined to forward on to the Government the majority resolution of the Municipality as far as the petition signed by the President of a public meeting organized by these mischievous makers and replied that the Municipality was not really so defective as was alleged. Dr. Datta alleges that the mischievous makers here alluded to referred to himself, as it was he who had made efforts to have the general election postponed since his name did not appear on the roll of those entitled to vote, while a number of persons who were not entitled to vote figured on the roll. It was his name and he had organized a public meeting in order to lead support to the majority in the Municipality who were in favour of postponement of the election. Mr. Kelkar in his reply stated that the words were not defamatory and if so defamatory they were privileged under exception 1 to the Section 499. The mischievous makers to say in reckless pronouncements and under the work of the Municipality and seeking postponement of the election at the eleventh hour. The words complained of he said were fair

TELEGRAMS.

comment on the activity of the persons generally concerned in this public affair. After hearing both sides Mr. J. L. Apte appearing for the complainant, and Mr. Kelkar for the person the Magistrate decided that the case should go on for trial.

Criminal Breach of Trust and Cheating Case.

POONA, April 27.

A complaint under Sections 406 Criminal Breach of Trust and 420 Cheating was filed to-day in the court of the City Magistrate by the firm of Malaya Vyankaya Adewar of Barisal against Rao Bahadur Ramnarayan Amarchand and Mr. Chaturbhuj Balmukund, Agents of the Poona Cotton and Silk Mill. The complainants allege that in the month of March the accused induced them to sell to the Poona Cotton and Silk Mill Rs. 7000 worth of cotton. This was paid for by three hundies dated the 21st April drawn on the firm of Messrs. Hindunall Balmukund but before the payment was secured the complainants were induced to supply further Rs. 20,000 worth of cotton to the Mill which cotton the accused mortgaged for a sum of two lakhs of rupees to the Poona Bank, managed and represented by the accused themselves. The complainants allege that the Poona Cotton and Silk Mill is to be closed on the 5th May and that the accused were fully cognizant of the financial position of the mill when they induced them to part with the cotton. Process was issued.

Hail Storm in Poona.

POONA, April 27.

A sharp thunderstorm accompanied by hail occurred in Poona this afternoon. Rain continued for over quarter of an hour there being vivid flashes of lightning followed by loud peals of thunder. The corrugated iron roofs of one or two outhouses were blown off.

Mr. Mactier's Retirement.

BOMBAY, April 28.

After a service of thirty years Mr. R. Mactier, Deputy Inspector-General of Police, Ahmedabad, will retire from the service at the end of this month. Mr. Mactier came to India in January 1885, and has served in various grades of the Department in all parts of the Presidency. He acted as Commissioner of Police in Bombay during the absence of Mr. S. M. Edwards on leave nearly two years ago and subsequently was Deputy Inspector-General of Police in Sind. He is expected to sail for home on Saturday the 10th May on board the mail steamer "Caledonia". Mr. H. R. Hume, succeeds Mr. Motier as D. I. G.

The Aga Khan Tournament.

The Finals.

BOMBAY, April 28.

The final of Aga Khan Hockey Tournament will be played to-morrow when it is expected to witness an exciting game. The Teams qualified are the Grant Medical College, holders of the cup and the Lusitanians who were holders of the cup in the previous year.

Bombay Visitors to the Hills.

BOMBAY, April 27.

Bombay is experiencing the usual hot weather, and some residents have already left for various hill stations and some more will be leaving in the course of a few days. A few have gone to Ootacamund and other places outside the presidency. Reports that reach here from the neighbouring hill stations on the Ghats indicate that though the season is in full swing there, visitors are not as numerous as in past years, and especially at Lonavla there are only a few visitors. Mahabaleshwar, in view of the presence of Lord and Lady Willingdon, shows signs of social activity, and at Matheran, though there are a fairly large number of visitors from Bombay, it is not so crowded as usual at this time of the year. Amongst those who are on a visit to Matheran are His Highness the Maharaja of Indore and the Chief of Morvi. Sir Cowasji and Lady Jehangir and Sir Pherozsha and Lady Mehta are also staying at Matheran.

Bombay Mail in London.

BOMBAY, April 27.

The Indian mail which left Bombay on the 3rd April was delivered to-day.

The "Jam-i-Jamshed" Defamation Case.

BOMBAY, April 27.

The hearing of the "Jam-i-Jamshed" defamation case in which the proprietor and the editor are accused, is being continued before Mr. A. H. S. Aston, Chief Presidency Magistrate, and the examination of the defence witnesses is being preceded with. On Wednesday Sir Dushaw Dattar, Judge of the High Court, will be examined as a witness.

CALCUTTA.

How the "Trosburg" Sank.

Wireless Operator's Account.

CALCUTTA, April 27.

The following account has been received by the "Statesman" in which G. W. Morris wireless operator describes the sinking of the German vessel "Trosburg" which was seized in Calcutta at the opening of the war and subsequently used by the British Government. Mr. Morris who belongs to the Indian Telegraph Service writes:—The "Trosburg" went ashore at 4-40 a.m. on Friday the 26th. I immediately sent out distress signal and the French cruiser "Frientos" came out to us by 6-30, but could do nothing owing to the heavy seas. British torpedo boats also came out but no one could render us any help. I stayed in the office giving out calls till I was flooded out. I then reported myself to the skipper and after that became jack tar officer, and in fact anything that was necessary. You can imagine how bad the sea was when I tell you that the ship broke in two within six hours of grounding. We lost one boat with three

TELEGRAMS.

Europeans and eleven lascars. We were about a mile from the beach and we could not get a boat out to help us till Saturday evening at 5 p. m. We got off about 60 men by 7 P. M. and the skipper and I remained aboard all Saturday night with the remaining 19 natives. We all got away by Sunday morning at 10 A. M. and had a 14 mile ride into Tangier. We were brought to Gibraltar on Monday evening and are now awaiting the Admiralty instructions. I have lost all my things but I saved my office telephone and detector. The Director-General of Telegraphs has written to Mrs. Morris that her husband is expected to reach Bombay in about three weeks.

Harbouring a Proclaimed Offender.

High Court Appeal Proceeding.

CALCUTTA, April 27.

At the High Court this afternoon Justices Chitty and Beachcroft resumed hearing of the appeal preferred by Sivapada Roy and two others who had been convicted by the Second Presidency Magistrate of Calcutta of harbouring a proclaimed offender Madan Mohon Bhowmick, an absconding accused, in the Barisal conspiracy case and sentenced to various terms of imprisonment. The counsel for the defence submitted that the accused gave shelter to Bhowmick during his illness in good faith as they were informed by Mr. Chatterjee who defended the accused at Barisal that Government having compromised the Barisal case there was no charge against Bhowmick. The trial is proceeding.

Suit Against a District Magistrate.

CALCUTTA, April 27.

Some time ago Nalini Nath Bisi, a Zamindar, brought a suit before the Subordinate Judge of Rajshahi against Mr. J. G. Dunlop, District Magistrate of Rajshahi and Mr. Bingemann, Sub-Divisional Magistrate of Natore, claiming rupees five thousand and one hundred. There was a dispute over the possession of two estates between the plaintiff and a rival Zamindar, and, apprehending a breach of the peace, the Sub-Divisional Magistrate of Rajshahi attached the estates and appointed a receiver till titles were decided by a competent Court. After that Mr. Dunlop directed Mr. Bingemann to release the estates and make over the accumulated profits to the two ladies who were related to the former owners of the estates. The plaintiff alleged that the action of the two officials was illegal and mala fide, and brought a suit for compensation. The case was tried by the Subordinate Judge of Rajshahi, who held that the defendants' action was illegal but not mala fide and dismissed the suit. Against that order, the plaintiff moved the High Court, and Justices N. Chatterjee and Mullick admitted the appeal.

Stealing Ammunition and Arms.

CALCUTTA, April 27.

At the High Court to-day Justices Chitty and Beachcroft admitted appeals preferred by Kalidas Bose and three others who had been convicted by the Chief Presidency Magistrate of Calcutta of conspiring to have possession of arms and ammunition and sentenced each to two years rigorous imprisonment. Mr. J. N. Roy in making the applications said that one Susil Chunder Mitter, an employee of Messrs. Rodha and Co., on the 23rd August took delivery of a large number of pistols and cartridges from the Customs Godown on behalf of his employers and instead of sending them to Messrs. Rodha & Co., sent fifty Mauser pistols and about 50,000 cartridges to an iron yard and from there they were removed to several places. It was alleged that the appellants were also implicated in the theft. Their lordships admitted all the four appeals without going into the merits which will be considered during the hearing of the appeal.

Calcutta Mortality Statistics.

CALCUTTA, April 27.

Statement of mortality in Calcutta in this week is more satisfactory than it has been for some weeks past. The total of deaths has gone down from 670 to 543 a decrease of 7.3 per thousand. The decrease in Plague since last week is, if anything, most pleasing the figure being 18 against 40. Cholera and Small-Pox also both show big decrease of about thirty per cent.

PUNJAB.

The Great Punjab Conspiracy.

A Thrilling tale by the Government Advocate.

LAHORE, April 27.

At the Special Tribunal yesterday Mr. Boven Petman opening for the Crown said the case would bring out voluminous fact and details. The object of the conspiracy was to overthrow the Government by seducing Indian soldiers, collecting arms and money, robbing Government treasuries, dacoity, murder of Police and other Officers and all European civilians when the revolution started and the wrecking of trains and killing of European troops. The approvers would describe how the conspirators who left India hatched a rebellion in America, tried to seduce the troops in Hongkong, and India, committed dacoities and murders, made bombs and used Gurudwaras as meeting places. The approver Nawab Khan who went to America in 1909 would describe his meeting with Thakurdas, an absconder who had allied himself with Ajit Singh and Sufi Amba Pershad in Persia. The Staff of the "Ghadr" Newspaper included one approver and four accused in the present case. In January 1914, a large conference of Indians from the United States, Canada and Mexico was held at the Stockton Curdware. In July 1914, they began controlling men to go to India for mutiny. In August 1914, at San Francisco, at meetings seditious speeches were delivered. Mr. Petman also referred to attempts to seduce the sepoys at Hongkong. The Budget Budgeter opened the eyes of the Government. He described dacoities at Noga, Sharswal, Mansuran, Jhaner, Chabber and Rabbon.

The Court was adjourned for the day.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

స్పెషలు వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు.

కంట్రాక్టు ఎం టి ఎం. నె. 22. A.

ఇసుకపోత గొట్టములు (కేన్లు అయితక పైపులు) ప్రత్యేకపుర సామానులు (స్పెషల్ కేప్లింగులు) తూము మూతలు (స్టూనువాల్వుస్) స్ట్రాడాంట్లు, మున్నగునవి సప్లయ చేయుటకును, కార్పొరేషను వారికి ఒప్పగించుటకును, కంట్రాక్టు చేయుటకు యిష్టపడిన, తగినవారు పెట్టుకొను టెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషను వారు అంగీకరింతురు. మొత్తపు గొట్టములు, ప్రత్యేకపు పోత సామానులు 4700 టన్నులు కావలసి యున్నవి. వీటినుభ్యకొలత 2½ మొదలు 4½ అం గుళముల నరకు రకరకముల నుండును.

1915 సువర్ణము జూలయి నెల 1వ తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు లోపల మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటుగారి సమక్షమునకు చేసే నట్లు టెండర్లు, సరాసరి పుచ్చుకొన బడవలెను.

టెండరు ఫారములు రు 7-8-0 లు చెల్లించి మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసరు గారి వద్ద పొందవచ్చును. ఈపైకముతిరిగి యిచ్చబడ నేరదు. టెండరుదార్లు పై ఆఫీసరు వారివద్దనే రు 500 లు ధరానతుగా చెల్లించి వారుయిచ్చు రసీదును టెండరుతో చేర్చి పంపుకొనవలెను.

కార్పొరేషన్ వారు తక్కువకు పెట్టుకొన బడిన టెండరునుగాని లేక ఏ టెండరునయిన గాని అంగీకరించవలెనను నియమానుకము లేదు.

నేషియల్ పార్క్ } డె. డబ్లియు. మెడలే
మదరాసు 1-4-1915 } స్పెషలు ఇంజనీయరు

విజయనగర సామ్రాజ్యము

విమర్శన.

I

"The mandali has always attempted to get the best men who have made a special study of their subjects to write on them" (ఒక్కొక్కవిషయములో ప్రత్యేకముగా కృషిచేసినవారిచేత వ్రాయించుటకు మండలి యెల్లప్పుడును ప్రయత్నించుచున్నది.) అని మండలివారు కార్పొరేషనువారు వ్రాసికొన్న విషయము ఇచ్చట వర్తింపజేసెను. ఆయనానితో త్రిలింగమందలి విజయనగర సామ్రాజ్య విమర్శ ముగియుచున్నది. "విజయనగర సామ్రాజ్య"మను గ్రంథము శ్రీయుత డగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యగారిచే వ్రాయబడిననల యు పాఠములకుఁ దెలిసి యుండవలెను. విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారిచే బ్రహ్మచర్యమున నీయబడిన రు 500-0-0 లు బహువాన మందిరముల యిది. కనుక నిది "త్రిలింగ" యందె కాక యాంధ్రప్రదేశ్ యందుఁ గూడ విమర్శింపబడినది. అట్టి విమర్శలలోనికి "త్రిలింగ" యందలి విమర్శయే ముఖ్యము యెన్నదగియున్నది. వారికి గ్రంథకర్తగాఁవలయునను బ్రహ్మచర్యము రావలసియుండెను. మండలివారు విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు నల్లప్రాయముతోఁ గాఁబోలు జవాబువ్రాసెను కాని మండలివారివై విమర్శనకు మాత్రము చంద్రికావిజ్ఞానము వ్రాయించుటలో భంగము కలిగినదను మాట నిశ్చయము. దానిని వారు అప్పించగలరా? తప్పింపలేరని మనము దృఢముగాఁ జెప్పదము. ఏలయన ప్రకృతి కాత్రు విషయములందు గ్రంథములు వ్రాయించుటకు ధానిక యనునందుఁ బట్టిబిరుదులందు దాటితేరినవారి చేతనే వారు వ్రాయించగలరు. ఇక నవలకన్న నో నవలా విషయము యూనివర్సిటీ పరీక్షలకు నొక పరీక్షయిషయము కాదు. దానియందు త్రిపురైవారు లేరు, నవలాపరీక్షయందు త్రిపురైవారే లేనపుడు వారిలో నుత్తముల మండలివారిట్లుంపాదింపగలరు? అందుచే వారు నవలలవ్రాయువా రెవరుగానైన నుండవచ్చుననిరి. అనగా బుద్ధిహీనులు నవలలు వ్రాసినవని వారిచేఁ బ్రచురింపబడునని కాదు. నవలయన గద్యప్రబంధము. గద్యప్రబంధము లాంధ్రభాషకు నూతనములు.

గద్యప్రబంధము ప్రారంభించుటకు బ్రాశ్రి కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి ప్రథములయ్యు చానిని వివిధ నాంధ్రప్రపంచమునకు నొసంగినవారు బ్రాశ్రి చిలక మర్రి లక్ష్మీనరసింహుగారు. ఈ నవలా లేఖనము ఆంగ్ల భాష యందలి నవలను సరికొల్పియున్నది. అట్లుంటే నాంధ్రభాష యందలి నవలలన్నియు నొక్కతరమైన నున్నవని కాని లేక ఆంధ్రభాషయందలి నవల లాంగ్ల భాషయందలి నవలల ననుకరించుచున్నవని కాని మానుభిప్రాయము కాదు. ఆంగ్ల భాష యందున్న నవలాసాగర్థము, ఆంధ్రభాషయందు నవలల స్పష్టికి గారణభూతమైనది. అందుచే నాంధ్రభాషయందలి నవలలస్వరూప మించుకంతైన నెరుంగనివాఁ డాంధ్రంబున నవల రచించుటకుఁ బూనుట యసాధ్యము. విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారు చరిత్రవిషయకనవలలుమాత్రమే ప్రచురించెదమని సుకువుటచే నీగ్రంథములన చారిత్రగ్రంథములకుఁ దోడుగ నివియు పాఠములకుఁ జరిత్రజ్ఞానమును గలిగించునని వారి యభిప్రాయము తోచెను. ఈయభిప్రాయమునజమైవో నికముందు వా రాంధ్రకేతనంబుధనంబుకే ప్రాముఖ్యములగుగాక యుని భావించుచున్నాము. ఇక 'విజయనగర సామ్రాజ్య' 'రామచంద్రయ్య'లందు నేది యుత్తముననని మనము విచారింపవలసింది. "లోకాభిన్న దుధి" యను సామెత విజ్ఞానచంద్రికామండలి నవలాపరీక్షలకుఁ గూడ నర్హము. వారిలో భేదాభిప్రాయములు కలుగునప్పుడు వారిలో నెక్కువసంఖ్య వారియభిప్రాయమే చెల్లును. విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు నావిధమున బహుమానము వచ్చియుండునని మనము నమ్మ నలసియున్నది. విజయనగర సామ్రాజ్య మత్కుత్తమైననవల కాకపోవచ్చును. కాని దానికి మండలివారు చేయవలగలదు? ఆ సర్వా యమున న చచ్చిన నవల లో విజయనగర సామ్రాజ్యము రాయమారు యుద్ధమును రెండ్రస్థానమును వైకొనియున్నది. రాయమారు యుద్ధము రెండవస్థానము వైకొనుటచేఁ గాఁబోలు ఎవ్వరును విమర్శకుఁ డానుకొన లేక. అదియు విజయనగర సామ్రాజ్యమునల విమర్శింపబడిన వో నెన్నిలోపములు బయలుపరచుచున్నారో కనుక ఎట్లాగో చించినను మండలివారిలోప మించుకంతయుఁ గానరాదు. ఖండించుట సులభము. కల్పించుట కష్టము. ఇది విమర్శకులకుఁ దెలియనిసంగతి కాదు. మండలివారు తమ యుద్దేశము ప్రకారము సెరవేర్చుటక పోయినది వ్రాసిన విమర్శకులకు చాట్లుచేసిన వారు నుండునని తెలిసిన నెంతయో రసవంతముగ నుండు. విమర్శకులకు ఖండిన మండలములందు ఖండియే తపని యని తలంచుట పొరపాటు.

ఏమిందీ? ఆస్కాల్ తేమిటి?

బస్టిలో నడుపుచున్నావు. మామూలుగా డెంటు వేసుకొంటుంటే తలపుటకుఁ గొక్కరే దిగుచున్నావు. కనబడ గానే "ఏమిందీ! పూజ్లో విశేషలేమిటి?" అని అడుగుతారు. విశేషాలంటే ఎన్నని చెప్పును. తెల్లవారితే నేమనేది, విశేషి, అన్నీ విశేషలే.

* * * * *
మొన్నరాత్రి ఒకపూజ్లో మాటలాడుచుండగా, మాబోద్దుమ్మలు ప్రస్తావనకచ్చిరి. కొన్ని సంగతులు మాట్లాడిన మీదట అతడన్నాడు, "ఏమిటోమిందీ? మేమిమ్మాల్లో నడచుకొనే టప్పుడు, గుంటూరుకాలేజీ మేష్టర్లు, యిక్కడి నుంచి వెళ్లిన పిల్లలు మాడివిజ్ఞానో యుండాలంటే, మాడివి జ్ఞానో పుండాలి కలవనడవాల్సి ఇప్పుడు, ప్రక్కనండే హైస్కూలు మేష్టర్లు, ఆస్కాల్ పిల్లలు మాకక్కడందంటే మాకక్కడలేదంటారు. ఈయూజీవేరు యెండలో నడి పోయిందండీ!"

* * * * *
"వాయనా! ఆస్కాల్ అంటావేమిటి? ఇప్పుడున్న వాల్సి నుకొమ్మలకు భూమినిము లనమన్న వారు చెప్పేదను సంతా ప్రాక్టికల్ పాఠశాలపును పరిశోధనకే కాదు? పాఠ మేష్టర్లకు తీసేసింది. పిల్లలకు ఆటలతోనూ, పాటలతోనూ, చదువుచెప్పాలి. అందుకని యిచ్చటి డబ్బుమేష్టర్లు వాగావనికి వస్తారు. అయితే, ఆప్పుడప్పుడు, పిల్లలు దిగ్గిరత్తన్న స్వభావాలలోవారు యెగతాళిమాట లనుకొంటుంటే, బహుశా వీరిని నష్టకు పదాపాదంబుల పిల్లల క్యాంపెయిన్ లు లోపలకుం దనుకున్నా చాట్లేమిటి? ఎప్పుడూలేదు. స్టేషన్లందులో ఎట్లా వున్నా, చదువుచెప్పింపలేనా ఖదిరం వెనుక యెప్పుడో వ్లానులో కర్నూరువెలిగించి కొబ్బరికాయలు కొట్టేవారట. కాని, యిప్పుడు అట్లాంటివిమాత్రం వివగూడదు. ఈకాలంలో పెద్దన కొబ్బరిమక్కలకా, అపేక్షించేది?"

నేనిన్నీ చెప్పుకుంటే నాతోమాట్లాడే పూజ్లోను తల కాలు ఒకచెంపటలేర్పి నప్పుడవం మొదలుపెట్టాడు. "నేనన్నాకదా, "కాలమంతా ఒకసాక్షరగా వుంటుందా? కొత్తనీరువస్తే పాతనీరుపోవాలి. సరి, నీవు చదువుకుండే కోజ్జల్లో నూజులు అవన్నమించుకునేసేనా? నా? ఇప్పుడు చూడు, పిల్లలకు బస్టిచేప్పే చదువుచాలక, రాత్రినీ తమ యిల్లకుకూడా రమ్మంటారు. వసాగాలో నుట్టి అంతజ్ఞానూ యేప్పుకుంటుంది. మూడుదీపాల దగ్గి మున్నెయింది కూర్చొని కంఠం యెత్తారంటే, వేరే చెప్పక్కర్లేదు. కేపునానుపరీక్షల్లో యెట్లా వ్రాసినా, పడేకస్తాకిమాత్రము పాస్యమచేయాలిందే. ధ్వని తగ్గడాన్ని కనిపెట్టి, పిల్లలకాయలు చదవడంలేదని గ్రహించి, లోపలినుంచి అన్నదమ్ములు కేకలువేస్తూ, పడే కస్తాకి మేష్టర్లను సంతోష పెట్టాలిందే"

* * * * *
అంటే ఆపూజ్లోవచ్చాడు, "మరేలాంటి! ఏచెప్పినా అంతే. పుస్తకాంధుల పిల్లవాడి కొక్కడికి "కె రుప్" పాస్యించుచేసేవు నేమో పరీక్షచేయండీ."

* * * * *
"మరదిపోయినా, పరీక్షంటే భాషకము వచ్చింది. మన మేష్టర్లలో పెద్దలు బుద్ధియుతులు యేమోగోదించారంటే నిలబన్ను, నిలబన్నంటారుగాని వారి ప్రకారంపాఠ్యాన్ని చెప్పితే మనకు కంఠకోవ, పిల్లలకు ప్రయాస. అందుకని అనే శత నాలుగు వేజీల నోబుచ్చెప్పి పాఠికమువై కొత్తనులు చెప్పితేవర్తవిధానా మందివకున్నాను. పూజ్ వాచామునదలి పెట్టలేక చెప్తున్నారని అసలు యా మాత్యులో పరీక్షలు కూడ యెందుకు? జరిగే ప్రయోమయిప్పుడే జరుగుచు న్నాయి. పెద్దమేష్టరుయింట్లో యింకా పరీక్షలు మొదలు పెట్టకమునుచే టంకపాటే మోగటంమొదలు పెట్టినట్లు తెలుస్తుంది. అన్ని పూజ్లోనూ పరీక్షలు పిల్లలు కష్టపడటం ముఖ్యమేమన నూజ్లో వాల్సెలిగించుటలు పాడ్డుమేష్టరు దర్శనం చేసుకోవలెను."

* * * * *
ఈమాటలు మాట్లాడుచుంటే నాతో మాట్లాడే పూజ్లో టుకు తానుసం యెక్కవై, "యెట్లాంటి" పూజ్లో పెట్టు మన కక్కడ దొరకారండీ! —అ! ముందు పంచవర్ణరానికి నూజ్జుల సాఫుగా యెత్తివేయవచ్చు" అని యింకేమో అజ్ఞాతుంజే, నేను కాంతపరచాను. కొంచెమేత్ర మాన్మాలు కీ ఆ రకాణ వదలేటందుకు మార్గాలలోదించాం. ఇంతలో చాలా పొద్దు పోయేటప్పటికి యెవరించీ వాళ్లు వెలిపోయెచ్చాను. — (ధర్మరక్షణకు)

మదన కా మిశ్వరలేఖ్యము.

ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, కలిగించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుక్కపిత్తును, అతి మూత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును కుళితపరచి వృద్ధిబాం దించును. (4) నరములను సత్తువనిచ్చి యావనమును నిండించును 2 డబ్బీలుచాలాను. 20 తులముల డబ్బీలు. 1-0-0.
చాలగుంధి లేఖ్యము:- మేహమేహము, మేహములు, పాడలు, పుండు, పొట్టురాలుంటు, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ల నొప్పులు, రసదోషము, మొదలగువాల్సను 4 డబ్బీలో నిర్మూలము చేయును. 20 తుల డబ్బీలు 1-4-0 (4 డబ్బీలు 4-8-0)
ఘనసారచంకిని:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు (సెగ) రోగములను, మూత్రపుండును ప్రాచమును కడిగివే ముచ్చును. 2 డబ్బీలుచాలాను. డబ్బీలు 1-4-0.
సుకేశరంజని తలనూనె:- ఇది మిగుల పరిమళము, గలిగి భూలవాసనను గుప్పించివెట్టుచుండును. సీసా రు 0-8-0 మాక్యట్లాడు డాచితము. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము. 5 గూ. తెలుదిన ఆర్ద్రగ్రుతు 1-కి 0-2- కిమిషన్లపైదము పి. కి. ఎ అంకు కో, ఆయూర్వేదసహజం, పొంపూరు, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము.

[ప్రవర్ణ కా విగ్ర ము.]
వ్యాసునూనా వీరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేగురుముల నెట్టి పరిణామములఁ జొరదినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండే? వలభద్రములేకలిగి? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మారునోందె? అచారవ్యవహారము లెట్లునుమాతే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సుగ్రవచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ నిర్మితములు ముండెట్లుండెనని యుపాసించి స్మరణచిని విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గోపపూరి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రేణిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి సింఘ క్యాలికో వైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు, వెల 4-0-0 బుద్ధి త్రమప్రతి 5-0-0 కర్నూలు వేతే. కలయనాచారి చిరమహాదే వ్రాయవచ్చును. (4-12-14) జనమంచి శేషాద్రికర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

తీర్థ పడుడు !

కొద్ది హాతులే గలవు !

మంచినయము!

బయోపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ పుస్తకమును అందరికీ తెలియజేయుటకు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకముగా ప్రకటన చేసినారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ద్వారా ప్రచురించిన పుస్తకముగా ఇది ప్రపంచములో గొప్పగా ఉన్నది. యాత్రాత్మకముగా వ్రాయబడినది. విశేషముగా బయోపాఖండమునకు జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునకు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకాలమున అందరు చక్కగా తెలుసుకొనుటకు యుద్ధ చరిత్ర మొదలిప్పుటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. బయోపాఖండము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుపగలిగినవారు ఈ మొదటి భాగమునందు వివరించినట్లుగా ప్రకటించినట్లుగా ప్రచురించినది.

జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, ఆస్ట్రీయా మొదలగు దేశములు, గతకాలమున విరోధాల్పమున ముందు, జర్మనీ యొక్క పక్షమున స్థాపించుట, ఇటలీయులకు ముందుగా వివరించినది. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో ముఖ్యములు. జర్మనీ యొక్క పక్షమున ఉన్నవారందరూ, అధికారికముగా, రాజకీయముగా, గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనీయు చేసిన పోరాటములు. వాల్కెన్ ఫీల్డ్ యుద్ధముల ఫలితములు. బయోపా యుద్ధముల యుద్ధములను వివరించిన చరిత్రములు చంపబడిన కనుక సాధ్యముల యొక్క ప్రకటనలను. సాధ్యములను వివరించిన ముఖ్యములు వివరించినవి గలవు.

బయోపా చరిత్రము నింతటివలెగా నిజకారణములను వివరించినది. నిజమైన విషయములను, 6 భాగాలలో వివరించినది. 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపించును.

పంట పెంటనే తెలియజేయుటకు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డరును పంపించిన చక్కని ప్రతిముఖ గలవు

మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సార్వరిలా

ఇది దేశమునందు బుట్టు పెట్టుకున్నవలె మరయు పకల చర్యలకు గలదు. కీర్తిపాట్లు, పాతవాలు పుట్టు, రసవట్లు, ర కవికారములను గలగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతిని కలిగించును. నాడికలకు వలె పుట్టిని కలిగించును. పెట్టుకున్న వుద్ధిచేయును. దీనివలన కేరళమునకు బలము, అర్ధములగును.

ఇక సీసాముందును వాడిన తోడనే కేరళములో పెట్టెట్టె మూర్చు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే కేరళము గాగుచుండును.

కుటుంబముందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా పొగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమునకు వర్తి (త్రాగు లకు మందు, సాగవల్లి తైలము వైచూలకు మందు. ఈ రెండుకలిపి పెటరోలు సరిపోవుమందు 5.0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనస్వాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన నుండు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పులు, నాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, కడుపునొప్పులు, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికీ అమృతము వంటిది. సువాసన గలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు నెమరు పోగలవు. దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు. పంచభావచిట్టి చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము బిహార్, 169, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టి వీధి, మదరాసు.

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంచకి, బాలింత రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికీస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలియజేయుచున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

అమృతాంజనంబిహార్. 6 & 7, తంబుసెట్టి వీధి, బార్జిటా, మదరాసు.

హానిలేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగియున్నది.

అన్ని విధములకు కుష్టవాదులు, మూలశంకలు, మేహ రణములు, పుండ్లు మున్నగువి యన్నియును 4 వారములలోనే కుదిరిపోవును. వారములలో నుండును. కలరా 5.0-0 రెండు రోజులకు సరిపడుచుండు ఉచితముగా పరీక్షింపింపవలెను. కలరా వారముల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు యునాకాంత హజరీ, బ్లూమెంట్ వీధి, 164/1 మాజిరోల్ వీధి, (బీదాస్కేయ) కలకత్తా.

Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164 1 Marichona Street (Beacon Square) CALCUTTA

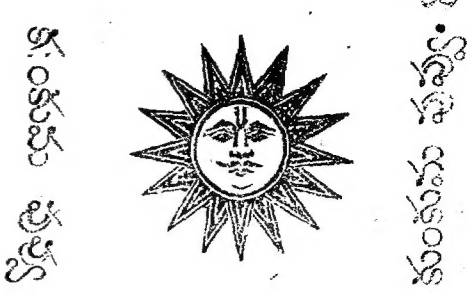
బేగం సాహిబ్.

ఒక తోరి ఉపయోగించుట వలన దేశమునందలి యే భాగమునయుండు రోగము ను చెప్పులేక కుష్టముగానుండును. చర్మము యొక్క రక్తిభావమును రంగును కాని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకే. వెల రిబ్బెలు పెట్ట 18.0-0 వి.కి. ఖచ్చితము.

ఆర్.సి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 5 బందర వీధి మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవ దొరకును. కొనువారు సూర్యమాయను గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ,
21, హమ్మంబీద్, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమియనిచో సాము తిరుగ నీయబడును. 100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0. పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము. నమ్మకమున మందులు యింకను కలవు. కేట్లాగు ఉచితముగా పంపించును.
టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.
వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషలలోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు మాత్రము. ఇది వాణిజ్యభవమునకు సోపానములు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము చెప్పుటకు ఏలులేదు. వీనిచే ప్రతివర్తకుడు, ప్రతివర్తకుని స్వరూపము, పట్టణములందును పల్లెటూరులను కలగను. ఇది దేశమున దన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన దాగ్గయొక్కయు, వ్యవహారముల నిండు నమోదుచేయుచు కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమునందలి తెలియగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జగముంతయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీ పేరు నిండు నమోదుచేయుచు కొనక తప్పదు. మీ వ్యవహారమును చేయుట లేదా? చేయుచున్నచో మీ వ్యవహారము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? అట్లయినచో యీ సూచికయే ఆకాశము ముఖ్యసాధనము. గాన మీ వ్యవహారమును వానియందు నమోదుచేయించుకొనుడు. మేము రెండు సూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.
i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమునందుగల వర్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, ఏబెట్లు వగయిరానుండి ఇది అన్ని దేశములకు కార్యాలయములకు పంపబడును.
ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వేంద్రియా, యింగ్లండు, అమెరికా, జపాను, బ్రాహ్మ మొదలుగాగల పరిశ్రామిక దేశములయందు దేశస్థులు యేక రాష్ట్ర గృహములందు నిర్మించబడుచున్న వాటినుండి. మన ఆంధ్రదేశమును ప్రతివారికి తెలియటకై రెండున ప్రకటించబడును.
ప్రకటన చార్జీలు—వైజు 1/4 క్రాసు.
పూర్తి పేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4. 1/8 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరునామాలు నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈ చార్జీలు రెండింటికీ ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలుగు పుస్తకము సుమారు 100 పేజీలందును. వెల అందరికిని సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికీ కావలయునో అన్ని ప్రతులు మాత్రమే వేయదలచుకొన్నాము గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారి ఆర్డరు రిజిస్టరుచేయించుకొనిన మరచిరి. లేనిచో స్పష్టముగా దొరకవు. ముందు ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకము ఖరీదు రూ 3 మాత్రమే. ఆర్డరు ప్రకటనలు వగయిరాలు గ్రహించుట కొద్ది రోజులలో చాలిం చదవవును. యీ విషయమై రేపు మీరు మరచిపోవచ్చును గాన యీ రోజుననే వ్రాసి మేము కలగ గలదు త్వరపడుడు. చిరునామా — ఆంధ్ర నిట్టెండ్ల కంపెనీ, గుంటూరు.